

ด่วนที่สุด

ที่ สธ ๐๔๔๕.๐๔/๗๙๓๗

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

เลขรับ 49090

วันที่ 27 ต.ค. 2564

เวลา

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

กองสาธารณสุขท้องถิ่น

เลขรับ 2410

วันที่ 27 ต.ค. 2564

เวลา 16.08 น.

๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอประชาสัมพันธ์กฎหมายระดับอนุบัญญัติและแนวทางการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ด้วยคณะกรรมการสาธารณสุข มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในการให้คำปรึกษาแนะนำแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งประสานงานระหว่างส่วนราชการและราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ ประกอบกับ พระราชกฤษฎีกาการกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ จะมีผลบังคับใช้ในวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ โดยกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม สามารถชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตได้ ดังนั้น จึงได้รวบรวมกฎหมายระดับอนุบัญญัติและจัดทำแนวทางการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. แนวทางการปฏิบัติในการต่ออายุใบอนุญาตตามพระราชกฤษฎีกาการกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. ๒๕๖๔ และพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒. แนวทางการปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการป้องกันความเสี่ยงจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)) สำหรับสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๔

๓. กฎหมายระดับอนุบัญญัติและองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง

กรมอนามัย ในฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการสาธารณสุข จึงขอประชาสัมพันธ์กฎหมายระดับอนุบัญญัติและแนวทางการปฏิบัติตามกฎหมายฯ ดังกล่าวข้างต้น เพื่อให้การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยได้มีหนังสือเรียนท้องถิ่นจังหวัดทุกจังหวัดเพื่อขอความอนุเคราะห์ประชาสัมพันธ์ไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ที่รับผิดชอบแล้ว ทั้งนี้ ความปลอดภัยกฎหมายระดับอนุบัญญัติและแนวทางการปฏิบัติตามกฎหมายฯ ได้ที่คิวอาร์โค้ด (QR Code) ดังที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุวรรณชัย วัฒนาอึ้งเจริญชัย)

อธิบดีกรมอนามัย

กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการสาธารณสุข

กองกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๕๕๐ ๔๒๑๙

โทรสาร ๐ ๒๕๕๓ ๘๑๘๐

QR Code

ที่ นร ๐๔๑๓/๒๖

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๐ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอรื้อเกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. ๒๕๖๔

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๑๓/ป ๒๕๖
ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. ๒๕๖๔

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) ได้ขอหารือปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. ๒๕๖๔ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ขอให้สำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงาน ก.พ.ร.) กระทรวงพลังงาน (กรมธุรกิจพลังงาน) กระทรวงพาณิชย์ (กรมการค้าต่างประเทศ) และกระทรวงสาธารณสุข (กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ) แต่งตั้งผู้แทนไปชี้แจงข้อเท็จจริง ตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้พิจารณาข้อหาดังกล่าว และมีความเห็นปรากฏตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ได้ส่งมาด้วยนี้ อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบตามระเบียบด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายปรเมษฐ์ นิลประพันธ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กองพัฒนากฎหมาย

ฝ่ายวิจัยและพัฒนากฎหมาย

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๐๗๔๘ ต่อ ๔๐๒๘ (นายปณตกร)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๒๒๗๒

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@ocs.go.th

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุ
ใบอนุญาต

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการได้มีหนังสือ ส่วนที่ นร ๐๒๒๒/๓๖๕๘ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ทาหรือการดำเนินการตาม พระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่น คำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. ๒๕๖๔ สรุปได้ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เนื่องจากข้อ ๑๕ วรรคสอง แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยการประกอบ กิจการสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดให้ผู้อนุญาตต้องจัดให้มีการตรวจสอบสถานพยาบาล ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลก่อนการต่ออายุใบอนุญาต หากพบว่ามีกรณีแก้ไข เปลี่ยนแปลงการบริการแตกต่างไปจากที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ให้สถานพยาบาลดำเนินการให้ถูกต้อง เสียก่อน และในกรณีที่ผู้ประกอบการไม่รับรองตนเอง หรือประเมินตนเองแล้วไม่เป็นไปตามที่กำหนด ไว้ตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล จะไม่สามารถชำระค่าธรรมเนียมแทนการยื่นคำขอต่ออายุ ใบอนุญาตได้ จึงมีประเด็นหารือว่า การที่กรมสนับสนุนบริการสุขภาพจะกำหนดให้ผู้ประกอบการ ทำการประเมินเพื่อรับรองตนเองก่อนนั้น ขัดต่อพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระ ค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตฯ หรือไม่ และหากไม่สามารถ ดำเนินการตามที่กำหนดได้แล้ว ควรจะดำเนินการอย่างไรเพื่อให้สอดคล้องกับกฎกระทรวงว่าด้วย การประกอบกิจการสถานพยาบาลฯ และพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว

ประเด็นที่สอง ตามที่มาตรา ๔ แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผู้รับใบอนุญาต ชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตฯ กำหนดให้ช่องทาง ณ สถานที่ทำการของผู้อนุญาตเป็นช่องทางหลักในการชำระค่าธรรมเนียม อย่างไรก็ตาม ที่ผ่านมา กรมธุรกิจพลังงานและกรมการค้าต่างประเทศดำเนินการตามนโยบายการรับจ่ายเงินภาครัฐ ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อลดการทุจริตคอร์รัปชันและสร้างโปร่งใสในการปฏิบัติงาน โดยได้ยกเลิกช่องทางการชำระค่าธรรมเนียม ณ ส่วนราชการ และให้ผู้ขอรับบริการชำระค่าธรรมเนียม ผ่านทางธนาคารหรือระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) เดิมรูปแบบ การที่ส่วนราชการไม่มีช่องทาง การชำระค่าธรรมเนียม ณ สถานที่ทำการของผู้อนุญาตเช่นกรณีนี้ จะถือเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวหรือไม่ และส่วนราชการควรดำเนินการอย่างไร

ประเด็นที่สาม การที่ส่วนราชการได้เก็บค่าธรรมเนียมในการต่ออายุใบอนุญาตจาก ผู้รับใบอนุญาตตามพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุ ใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตฯ แล้ว ต่อมาในภายหลังพบว่า การดำเนินการของ ผู้รับใบอนุญาตไม่เป็นไปตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดส่งผลให้มีการพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต ในกรณีเช่นนี้ส่วนราชการจำเป็นต้องคืนค่าธรรมเนียมให้แก่ผู้รับใบอนุญาตหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้พิจารณาข้อหาหรือของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงาน ก.พ.ร.) กระทรวงพลังงาน (กรมธุรกิจพลังงาน) กระทรวงพาณิชย์ (กรมการค้าต่างประเทศ) และกระทรวงสาธารณสุข (กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า มาตรา ๑๒^๑ แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ และพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาต แทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. ๒๕๖๔ มีเจตนารมณ์ในการอำนวยความสะดวกให้ประชาชนผู้รับใบอนุญาตสามารถต่ออายุใบอนุญาตได้อย่างรวดเร็ว มีความแน่นอนในการประกอบธุรกิจมากยิ่งขึ้น รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ กฎหมายดังกล่าว จึงกำหนดให้มีกระบวนการชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตเพิ่มเติมจากวิธีการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตตามที่กำหนดในกฎหมายเฉพาะต่าง ๆ ผู้รับใบอนุญาต จึงสามารถเลือกชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว หรือจะเลือกยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎหมายเฉพาะก็ได้ ดังนั้น เมื่อผู้รับใบอนุญาตเลือกที่จะชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตภายในเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการนั้น หน่วยงานของผู้อนุญาตจึงต้องรับชำระค่าธรรมเนียมดังกล่าวและออกหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาต หรือหลักฐานการรับเงินให้แก่ผู้รับใบอนุญาต และในกรณีเช่นนี้กฎหมายให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตได้รับการต่ออายุใบอนุญาตแล้ว ส่วนราชการผู้ออกใบอนุญาตจึงไม่อาจปฏิเสธไม่รับชำระค่าธรรมเนียมหรือกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ให้ผู้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติเพิ่มเติมก่อนการชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต รวมทั้งไม่อาจกำหนดให้ต้องมีการตรวจสอบการประกอบกิจการของผู้รับใบอนุญาตก่อนจึงจะรับชำระได้ เนื่องจากกระบวนการชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตนั้นเป็นคนละส่วนกับการตรวจสอบการประกอบกิจการของผู้รับใบอนุญาต โดยผู้อนุญาตมีหน้าที่ในการตรวจสอบตลอดช่วงระยะเวลาของการประกอบกิจการหรือการดำเนินการของผู้รับใบอนุญาตเพื่อให้การประกอบกิจการหรือการดำเนินการของผู้รับใบอนุญาตสอดคล้องกับข้อกำหนดและเงื่อนไขตามที่กฎหมายว่าด้วยการนั้นกำหนด มิใช่ตรวจสอบเฉพาะเวลาที่ผู้รับใบอนุญาตขอต่ออายุ

^๑ มาตรา ๑๒ ในกรณีที่กฎหมายกำหนดอายุใบอนุญาตไว้ และกิจการหรือการดำเนินการที่ได้รับใบอนุญาตนั้นมีลักษณะเป็นกิจการหรือการดำเนินการที่เห็นได้ว่าผู้ได้รับใบอนุญาตจะประกอบกิจการหรือดำเนินการนั้นต่อเนื่องกัน คณะรัฐมนตรีจะกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายนั้น ๆ แทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตก็ได้ และเมื่อหน่วยงานซึ่งมีอำนาจออกใบอนุญาตได้รับค่าธรรมเนียมดังกล่าวแล้ว ให้ออกหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาตให้แก่ผู้รับใบอนุญาตโดยเร็ว และให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตได้รับการต่ออายุใบอนุญาตตามกฎหมายนั้น ๆ แล้ว

การกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวให้ระบุชื่อพระราชบัญญัติและประเภทของใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติดังกล่าวที่ผู้รับใบอนุญาตอาจดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้

ใบอนุญาต ทั้งนี้ ตามที่มาตรา ๓๓^๖ แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการฯ ได้บัญญัติไว้ ซึ่งในชั้นการพิจารณาร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตฯ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้แจ้งถึงรายละเอียดของกฎหมายและให้คำแนะนำวิธีปฏิบัติราชการซึ่งต้องมีการปรับเปลี่ยนใหม่ให้สอดคล้องกับหลักการของกฎหมายนี้ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูประบบราชการ และผู้แทนทุกหน่วยงานที่รับผิดชอบกฎหมายและใบอนุญาตตามที่ระบุในบัญชีท้ายฯ ต่างก็ได้รับทราบคำอธิบายและเจตนารมณ์ของร่างพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวแล้ว

จากหลักการและเจตนารมณ์ของมาตรา ๑๒^๗ และพระราชกฤษฎีกาตามที่กล่าวข้างต้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) มีความเห็นในแต่ละประเด็นที่หารือ ดังต่อไปนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เห็นว่า มาตรา ๓^๘ แห่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว บัญญัติให้การต่ออายุใบอนุญาตตามรายชื่อพระราชบัญญัติและประเภทของใบอนุญาตที่กำหนดในบัญชีท้ายพระราชกฤษฎีกานี้ ซึ่งรวมถึงใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลด้วยนั้น ผู้รับใบอนุญาตอาจชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตได้ และในมาตรา ๕^๙ บัญญัติว่า เมื่อชำระค่าธรรมเนียมแล้วให้ออกหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาตให้แก่ผู้รับใบอนุญาต และให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตได้รับการต่ออายุใบอนุญาตตามกฎหมายนั้นแล้ว ผู้อนุญาตจึงไม่สามารถนำเงื่อนไขสำหรับการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตตามที่กำหนดในกฎระเบียบที่ออกตามกฎหมายเฉพาะมาใช้แก่การชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตตามพระราชกฤษฎีกานี้ได้ รวมทั้งไม่สามารถกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตต้องดำเนินการอื่นใดเป็นการเพิ่มเติมนอกเหนือจากการชำระค่าธรรมเนียมได้ ดังนั้น กรมสนับสนุนบริการสุขภาพจึงไม่สามารถกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ ต้องประเมินเพื่อรับรองตนเองก่อนชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตได้

^๖มาตรา ๑๓ ให้เป็นหน้าที่ของผู้อนุญาตที่จะต้องกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการตรวจสอบการประกอบกิจการหรือการดำเนินงานของผู้ได้รับอนุญาตให้เป็นไปตามที่กฎหมายว่าด้วยการอนุญาตกำหนด และให้เป็นหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่และผู้อนุญาตที่จะต้องตรวจสอบตามหลักเกณฑ์และแนวทางดังกล่าว

เมื่อมีผู้ได้รับความเดือดร้อนรำคาญ หรือเสียหายจากการประกอบกิจการหรือการดำเนินงานของผู้ได้รับอนุญาต ไม่ว่าความจะปรากฏต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เองหรือมีผู้ร้องเรียน ให้เป็นหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่จะดำเนินการตรวจสอบและสั่งการตามอำนาจหน้าที่โดยเร็ว

^๗โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

^๘มาตรา ๓ การต่ออายุใบอนุญาตตามรายชื่อพระราชบัญญัติและประเภทของใบอนุญาตที่กำหนดในบัญชีท้ายพระราชกฤษฎีกานี้ ผู้รับใบอนุญาตอาจชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตได้

^๙มาตรา ๕ ให้ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการชำระค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๔ ก่อนวันที่ใบอนุญาตจะสิ้นอายุลง ทั้งนี้ ในกรณีที่กฎหมายเฉพาะเรื่องกำหนดระยะเวลาการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตไว้เป็นประการใด ให้ปฏิบัติตามกฎหมายนั้นด้วย และเมื่อชำระค่าธรรมเนียมแล้วให้ออกหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาตให้แก่ผู้รับใบอนุญาต และให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตได้รับการต่ออายุใบอนุญาตตามกฎหมายนั้น ๆ แล้ว

ในกรณีที่ไม่สามารถออกหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาตได้ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้รับชำระค่าธรรมเนียมออกหลักฐานการรับเงินให้แก่ผู้รับใบอนุญาต และให้ถือว่าหลักฐานการรับเงินดังกล่าวเป็นหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาตจนกว่าผู้รับใบอนุญาตจะได้รับหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาตจากผู้อนุญาต

ผู้อนุญาตอาจส่งหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรานี้โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ด้วยก็ได้

**แนวทางการปฏิบัติในการต่ออายุใบอนุญาต ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผู้รับใบอนุญาต
ชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. 2564
และพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม**

ด้วยพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาต
แทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. 2564 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2564
และมีผลบังคับใช้ในวันที่ 22 พฤศจิกายน 2564 มีเจตนารมณ์ในการอำนวยความสะดวกและลดภาระให้แก่
ประชาชนในกระบวนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต โดยกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตสามารถชำระค่าธรรมเนียม
การต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต ซึ่งหนึ่งในกฎหมายที่พระราชกฤษฎีกาดังกล่าวกำหนด
ให้ใช้วิธีการชำระค่าธรรมเนียมแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต คือ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535
และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยกำหนดให้ใบอนุญาตกิจการ ได้แก่ ใบอนุญาตดำเนินกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
ในลักษณะที่เป็นการค้า ใบอนุญาตจัดตั้งตลาด ใบอนุญาตจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่เสิร์ฟอาหาร
ในอาคารหรือพื้นที่ใดซึ่งมีพื้นที่เกินสองร้อยตารางเมตรและมีใช้เป็นการขายของในตลาด และใบอนุญาตจำหน่ายสินค้าในที่
หรือทางสาธารณะ ผู้รับใบอนุญาต (ผู้ประกอบการ) สามารถขอชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาต
แทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต โดยสามารถชำระค่าธรรมเนียม ณ สถานที่ทำการของผู้อนุญาต (ราชการส่วนท้องถิ่น)
หรือผ่านช่องทางใดช่องทางหนึ่งที่เป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน และให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตได้รับการ
ต่ออายุใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขแล้ว โดยมีรายละเอียดในการปฏิบัติ ดังนี้

**1. การมีผลบังคับใช้ของพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียม
การต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. 2564**

1.1 พระราชกฤษฎีกาดังกล่าว จะมีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่
วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป คือ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 22 พฤศจิกายน 2564 เป็นต้นไป¹ ทั้งนี้
จะมีผลกับการต่ออายุใบอนุญาตตามประเภทกิจการที่ระบุในข้อ 1.2 เท่านั้น

1.2 เมื่อพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว มีผลใช้บังคับแล้ว ผู้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติ
การสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประเภทใบอนุญาตดำเนินกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพในลักษณะ
ที่เป็นการค้า ใบอนุญาตจัดตั้งตลาด ใบอนุญาตจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่เสิร์ฟอาหารในอาคารหรือ
พื้นที่ใดซึ่งมีพื้นที่เกินสองร้อยตารางเมตรและมีใช้เป็นการขายของในตลาด และใบอนุญาตจำหน่ายสินค้าในที่

¹ พระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอ
ต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. 2564

มาตรา 2 พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

หรือทางสาธารณะ ผู้ประกอบกิจการที่ได้รับอนุญาตสามารถขอชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตได้²

2. แนวทางปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. 2564 “สำหรับผู้ประกอบกิจการ”

หากผู้ประกอบกิจการที่ได้รับอนุญาตมีความประสงค์จะขอชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต สามารถดำเนินการได้ ดังนี้

2.1 ผู้ประกอบกิจการต้องชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตก่อนที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ กรณีที่ผู้ประกอบกิจการไม่ชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตก่อนที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ³ ถือว่าผู้ประกอบกิจการรายดังกล่าวขาดต่ออายุใบอนุญาต ไม่สามารถประกอบกิจการต่อได้ โดยหากผู้ประกอบกิจการประสงค์ที่จะประกอบกิจการต่อไป ผู้ประกอบกิจการจะต้องยื่นคำขออนุญาตพร้อมหลักฐานประกอบการพิจารณาที่เกี่ยวข้องเสมือนเป็นผู้ประกอบกิจการรายใหม่

2.2 การชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตให้ผู้ประกอบกิจการชำระค่าธรรมเนียม ณ สถานที่ทำการของราชการส่วนท้องถิ่น หรือผ่านช่องทางหนึ่งช่องทางใดที่ราชการส่วนท้องถิ่นจัดให้มีขึ้นเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน เช่น จุดบริการชำระค่าธรรมเนียมนอกสถานที่ทำการ ธนาคาร ช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

2.3 หากผู้ประกอบกิจการมีการเปลี่ยนแปลงลักษณะการประกอบกิจการในส่วนสำคัญ เช่น การขยายขนาดกิจการ การปรับเปลี่ยนโครงสร้างอาคาร การปรับเปลี่ยนระบบการบำบัดมลพิษ เป็นต้น ผู้ประกอบกิจการต้องแจ้งรายละเอียดแก่ราชการส่วนท้องถิ่นก่อนดำเนินการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้ กรณีผู้ประกอบกิจการตลาดมีการเปลี่ยนแปลงลักษณะการประกอบกิจการในส่วนสำคัญ ผู้ประกอบกิจการจะต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนจึงจะสามารถดำเนินการได้⁴

---

² พระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. 2564

มาตรา 3 การต่ออายุใบอนุญาตตามรายชื่อพระราชบัญญัติและประเภทของใบอนุญาตที่กำหนดในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ ผู้รับใบอนุญาตอาจชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตได้

³ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา 55 บรรดาใบอนุญาตที่ออกให้ตามพระราชบัญญัตินี้ให้มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต และให้ใช้ได้เพียงในเขตอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นที่เป็นผู้ออกใบอนุญาตนั้น

การขอต่ออายุใบอนุญาตจะต้องยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอพร้อมกับเสียค่าธรรมเนียมแล้ว ให้ประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่าเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาต

หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขอต่ออายุใบอนุญาต และการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบัญญัติท้องถิ่น

⁴ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา 34 ห้ามมิให้ผู้ใดจัดตั้งตลาด เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๕๖

การเปลี่ยนแปลง ขยายหรือลดขนาดพื้นที่หรือบริเวณที่ใช้เป็นตลาดภายหลังจากที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ออกใบอนุญาตให้จัดตั้งตลาดตามวรรคหนึ่งแล้ว จะกระทำได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๕๖

ความในมาตรานี้มิให้ใช้บังคับแก่กระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนท้องถิ่นหรือองค์การของรัฐที่ได้จัดตั้งตลาดขึ้นตามอำนาจหน้าที่ แต่ในการดำเนินการกิจการตลาดจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขกับผู้รับใบอนุญาตตามบทบัญญัติอื่นแห่งพระราชบัญญัตินี้ด้วย และให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขเป็นหนังสือให้ผู้จัดตั้งตลาดตามวรรคนี้ปฏิบัติเป็นการเฉพาะรายก็ได้

3. แนวทางปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกาการกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. 2564 “สำหรับราชการส่วนท้องถิ่น”

3.1 กรณีที่ผู้ประกอบการประสงค์ที่จะชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต และยังคงประกอบการกิจการในลักษณะเดิม ไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงลักษณะการประกอบการในส่วนสำคัญ ราชการส่วนท้องถิ่นจะไม่สามารถเรียกให้ผู้รับใบอนุญาตยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตหรือหลักฐานประกอบการยื่นคำขอได้ โดยเมื่อผู้ประกอบการชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแล้ว ให้ถือว่าผู้ประกอบการได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

3.2 เมื่อได้รับค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตเรียบร้อยแล้ว ให้ราชการส่วนท้องถิ่นออกหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาต คือ ใบอนุญาตประกอบการให้แก่ผู้ประกอบการ แต่หากมีเหตุที่ราชการส่วนท้องถิ่นไม่สามารถออกหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาต ผู้ประกอบการสามารถนำหลักฐานการรับเงินที่ได้รับจากราชการส่วนท้องถิ่นมาใช้แทนหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาตได้ จนกว่าราชการส่วนท้องถิ่นจะออกหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาต⁵ ทั้งนี้ ราชการส่วนท้องถิ่นอาจออกหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาตหรือหลักฐานการรับเงินในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ อย่างไรก็ตาม การออกหลักฐานการรับเงิน ราชการส่วนท้องถิ่นต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับระเบียบการเงินที่เกี่ยวข้องด้วย

3.3 ราชการส่วนท้องถิ่นต้องพัฒนาหรือจัดให้มีช่องทางการชำระค่าธรรมเนียมเพิ่มเติม นอกเหนือจากจุดรับชำระค่าธรรมเนียม ณ สถานที่ทำการของราชการส่วนท้องถิ่นอย่างน้อย 1 ช่องทาง⁶

---

⁵ พระราชกฤษฎีกาการกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. 2564

มาตรา 5 ให้ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการชำระค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๔ ก่อนวันที่ใบอนุญาตจะสิ้นอายุลง ทั้งนี้ ในกรณีที่กฎหมายเฉพาะเรื่องกำหนดเงื่อนไขการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตไว้เป็นประการใด ให้ปฏิบัติตามกฎหมายนั้นด้วย และเมื่อชำระค่าธรรมเนียมแล้วให้ออกหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาตให้แก่ผู้รับใบอนุญาต และให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตได้รับการต่ออายุใบอนุญาตตามกฎหมายนั้น ๆ แล้ว

ในกรณีที่ไม่สามารถออกหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาตได้ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้รับชำระค่าธรรมเนียมออกหลักฐานการรับเงินให้แก่ผู้รับใบอนุญาต และให้ถือว่าหลักฐานการรับเงินดังกล่าวเป็นหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาตจนกว่าผู้รับใบอนุญาตจะได้รับหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาตจากผู้อนุญาต

ผู้อนุญาตอาจส่งหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา ๖ โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ด้วยก็ได้

⁶ พระราชกฤษฎีกาการกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. 2564

มาตรา ๕ ผู้รับใบอนุญาตซึ่งประสงค์จะชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต ให้ชำระค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการนั้น ณ สถานที่ทำการของผู้อนุญาต หรือผ่านช่องทางหนึ่งช่องทางใดดังต่อไปนี้

- (๑) จุดบริการรับชำระค่าธรรมเนียม
- (๒) ธนาคาร
- (๓) ศูนย์บริการร่วมหรือศูนย์รับคำขออนุญาต
- (๔) ช่องทางอิเล็กทรอนิกส์
- (๕) ช่องทางอื่นใดที่เป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน

ให้ผู้อนุญาตจัดให้มีช่องทางสำหรับรองรับการชำระค่าธรรมเนียมตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) อย่างน้อยหนึ่งช่องทาง รวมทั้งกำหนดรายละเอียดวิธีการชำระค่าธรรมเนียม และประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

โดยต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามร้อยหกสิบวันนับตั้งแต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้มีผลใช้บังคับ คือ ภายในวันที่ 17 พฤศจิกายน 2565⁷

ทั้งนี้ ช่องทางการชำระค่าธรรมเนียมเพิ่มเติมนอกเหนือจากสถานที่ทำการของผู้อนุญาตที่ราชการส่วนท้องถิ่นต้องจัดให้มีเพิ่มเติมตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ ได้แก่

(1) จุดบริการรับชำระค่าธรรมเนียม ราชการส่วนท้องถิ่นอาจจัดตั้งจุดบริการรับชำระค่าธรรมเนียมของราชการส่วนท้องถิ่นในสถานที่อื่น ๆ เช่น ห้างสรรพสินค้า สถานีรถไฟฟ้า ร้านสะดวกซื้อ เป็นต้น

(2) ธนาคาร ราชการส่วนท้องถิ่นอาจพัฒนาระบบรับชำระค่าธรรมเนียมที่ผู้ประกอบการกิจการสามารถพิมพ์หรือดาวน์โหลดเอกสารแจ้งการชำระค่าธรรมเนียม เพื่อให้ผู้ประกอบการนำไปชำระที่ธนาคาร ตู้ ATM หรือผ่านระบบ Mobile Banking ของธนาคารก็ได้

(3) ศูนย์บริการร่วมหรือศูนย์รับคำขออนุญาต ราชการส่วนท้องถิ่นอาจร่วมกับหน่วยงานรัฐหรือองค์กรเอกชน จัดตั้งหรือเข้าร่วมเป็นศูนย์การให้บริการรับคำขออนุญาตเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน เช่น การจัดตั้ง One stop service เป็นต้น

(4) ช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ ราชการส่วนท้องถิ่นใดที่มีศักยภาพอาจพัฒนา Application หรือเว็บไซต์เพื่อรองรับการชำระค่าธรรมเนียมและการต่ออายุใบอนุญาตเพื่อใช้งานในพื้นที่ของตนเอง หรืออาจใช้ระบบการอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขที่กรมอนามัยกำลังพัฒนาอยู่ก็ได้

(5) ช่องทางอื่นใดที่เป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน

กรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นดำเนินการพัฒนาหรือจัดให้มีช่องทางการชำระค่าธรรมเนียมเพิ่มเติมข้างต้นเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้ราชการส่วนท้องถิ่นกำหนดรายละเอียดและวิธีการชำระค่าธรรมเนียม พร้อมทั้งประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป⁸

3.4 กรณีที่ผู้ประกอบการได้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตก่อนวันที่พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้มีผลใช้บังคับ คือ ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตก่อนวันที่ 22 พฤศจิกายน 2564 และคำขอดังกล่าวยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ราชการส่วนท้องถิ่นควรแจ้งให้ผู้ประกอบการทราบถึงสิทธิในการชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตตามพระราชกฤษฎีกา ด้วย ทั้งนี้ หากผู้ประกอบการรายดังกล่าวประสงค์ที่จะใช้สิทธิการชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตก่อนที่พระราชกฤษฎีกา จะมีผลใช้บังคับ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นนำหลักเกณฑ์ตามมาตรา 5 แห่งพระราชกฤษฎีกา ฉบับนี้ มาบังคับใช้โดยอนุโลม⁹

⁷ พระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. 2564

มาตรา 6 ให้ผู้อนุญาตจัดให้มีช่องทางสำหรับรองรับการชำระค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๔ บรรดสอง ให้แล้วเสร็จภายในสามร้อยหกสิบวันนับตั้งแต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐใดไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จได้ภายในระยะเวลาตามวรรคหนึ่งให้แจ้งเหตุผลพร้อมระยะเวลาที่คาดว่าจะแล้วเสร็จต่อคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเพื่อรายงานคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

⁸ โปรดดูเชิงอรรถที่ 6 ข้างต้น

⁹ พระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. 2564

มาตรา 7 คำขอต่ออายุใบอนุญาตตามรายชื่อพระราชบัญญัติและประเภทของใบอนุญาตที่กำหนดในบัญชีท้ายพระราชกฤษฎีกานี้ซึ่งผู้รับใบอนุญาตได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับและยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของผู้อนุญาตผู้รับใบอนุญาตอาจดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกานี้ได้และให้นำความในมาตรา ๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

4. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมสำหรับราชการส่วนท้องถิ่นเพื่อควบคุม กำกับ ดูแลการประกอบกิจการ ให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

การที่ผู้ประกอบการขอชำระค่าธรรมเนียมแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ ย่อมส่งผลต่อกระบวนการพิจารณาอนุญาตตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งราชการส่วนท้องถิ่นไม่ต้องดำเนินการตรวจสอบเอกสารหลักฐานประกอบคำขอต่ออายุใบอนุญาต รวมถึงการตรวจสอบสุขลักษณะสถานประกอบการเพื่อพิจารณาต่ออายุใบอนุญาตประกอบการ โดยเมื่อผู้ประกอบการขอชำระค่าธรรมเนียมแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต ราชการส่วนท้องถิ่นโดยเจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องออกหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาต คือ ใบอนุญาตประกอบการตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ให้แก่ผู้ประกอบการ โดยไม่สามารถกำหนดให้มีการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต หรือหลักฐานประกอบการยื่นคำขอหรือเงื่อนไขอื่นใดที่ต้องดำเนินการระหว่างการชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตได้ ดังนั้น เพื่อเป็นการควบคุม เฝ้าระวัง และตรวจสอบสุขลักษณะในการประกอบกิจการ และป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพที่อาจจะเกิดขึ้น รวมทั้งกรณีที่ผู้ประกอบการขยายขนาดของกิจการเกินกว่าที่เคยขออนุญาตไว้ หรือกรณีที่ผู้ประกอบการอาจมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิต แบบแปลนอาคารการจัดเก็บวัตถุดิบ รวมทั้งการปรับเปลี่ยนระบบการจัดการและบำบัดกาก ของเสีย หรือมลพิษต่าง ๆ ที่เกิดในสถานประกอบการนั้น ราชการส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้ ดังนี้

4.1 ราชการส่วนท้องถิ่นควรปรับปรุงข้อบัญญัติท้องถิ่น โดยเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การดำเนินการตามพระราชบัญญัติฯ อีกแนวทางหนึ่ง โดยยังคงไว้ซึ่งหลักเกณฑ์ วิธีการเดิมก่อนพระราชบัญญัติฯ ฉบับนี้มีผลใช้บังคับ และดำเนินการตรวจประเมินสถานประกอบการเป็นประจำ โดยกำหนดแผนการตรวจประเมินสถานประกอบการประจำปี หรือแผนการสุ่มตรวจประเมินสถานประกอบการ ซึ่งอาจเข้าตรวจประเมินก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุหรือภายหลังการต่ออายุใบอนุญาตก็ได้ กรณีที่ตรวจสอบสถานประกอบการแล้ว พบว่าผู้ประกอบการไม่ได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขหรือข้อบัญญัติท้องถิ่น ราชการส่วนท้องถิ่นต้องดำเนินการใช้อำนาจตามกฎหมาย ได้แก่ การออกคำแนะนำ การออกคำสั่งทางปกครอง เช่น คำสั่งให้แก้ไขการประกอบกิจการ คำสั่งพักใช้ใบอนุญาต คำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต เป็นต้น รวมถึงการเปรียบเทียบคดี และดำเนินคดีกรณีที่มีการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ตามกฎหมายหรือฝ่าฝืนคำสั่งทางปกครอง

4.2 ราชการส่วนท้องถิ่นอาจนำหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาต แทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติฯ ไปกำหนดไว้ในข้อบัญญัติท้องถิ่น โดยยังคงกำหนดหลักเกณฑ์การยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตตามปกติไว้ด้วย ทั้งนี้ ราชการส่วนท้องถิ่นควรกำหนดให้ผู้ประกอบการที่ประสงค์จะเปลี่ยนแปลงลักษณะการประกอบกิจการในส่วนสำคัญต้องแจ้งรายละเอียดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวแก่ราชการส่วนท้องถิ่นก่อนที่จะเริ่มดำเนินการ กรณีผู้ประกอบการตลาดต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนจึงจะสามารถดำเนินการได้ อย่างไรก็ตาม การกำหนดให้ผู้ประกอบการต้องแจ้งหรือขออนุญาตในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงลักษณะการประกอบกิจการ จะต้องไม่กระทบต่อสิทธิของผู้ประกอบการในการชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต

4.3 ราชการส่วนท้องถิ่นควรปรับปรุงคู่มือประชาชนให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติฯ ฉบับนี้ ทั้งนี้ กรมอนามัยจะดำเนินการจัดทำคู่มือประชาชนฉบับกลางเพื่อเผยแพร่เป็นตัวอย่างให้ราชการส่วนท้องถิ่นต่อไป

4.4 ราชการส่วนท้องถิ่นควรสื่อสารให้กับประชาชนรับทราบเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินการ และสิทธิของผู้ประกอบกิจการในการชำระค่าธรรมเนียมแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตตามพระราชกฤษฎีกา ฉบับนี้โดยการประชาสัมพันธ์ควรครอบคลุมทั้งกลุ่มผู้ยื่นคำขออนุญาตก่อนพระราชกฤษฎีกาฯ จะมีผลใช้บังคับ กลุ่มที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาอนุญาตของเจ้าพนักงานท้องถิ่น และกลุ่มผู้ยื่นคำขออนุญาตภายหลังพระราชกฤษฎีกาฯ มีผลใช้บังคับ

จัดทำโดย กองกฎหมาย กรมอนามัย โทร. 0 2590 4219

ข้อมูล ณ วันที่ 12 ตุลาคม 2564

พระราชกฤษฎีกา

การกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาต
แทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต
พ.ศ. ๒๕๖๔

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔
เป็นปีที่ ๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาต
แทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
และมาตรา ๑๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาต
ของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า "พระราชกฤษฎีกาการกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาต
ชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. ๒๕๖๔"

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ การต่ออายุใบอนุญาตตามรายชื่อพระราชบัญญัติและประเภทของใบอนุญาตที่กำหนดในบัญชีท้ายพระราชกฤษฎีกานี้ ผู้รับใบอนุญาตอาจชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตได้

มาตรา ๔ ผู้รับใบอนุญาตซึ่งประสงค์จะชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต ให้ชำระค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการนั้น ณ สถานที่ทำการของผู้อนุญาต หรือผ่านช่องทางหนึ่งช่องทางใดดังต่อไปนี้

- (๑) จุดบริการรับชำระค่าธรรมเนียม
- (๒) ธนาคาร
- (๓) ศูนย์บริการร่วมหรือศูนย์รับคำขออนุญาต
- (๔) ช่องทางอิเล็กทรอนิกส์
- (๕) ช่องทางอื่นใดที่เป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน

ให้ผู้อนุญาตจัดให้มีช่องทางสำหรับรองรับการชำระค่าธรรมเนียมตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) อย่างน้อยหนึ่งช่องทาง รวมทั้งกำหนดรายละเอียดวิธีการชำระค่าธรรมเนียม และประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

มาตรา ๕ ให้ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการชำระค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๔ ก่อนวันที่ใบอนุญาตจะสิ้นอายุลง ทั้งนี้ ในกรณีที่กฎหมายเฉพาะเรื่องกำหนดเงื่อนไขการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตไว้เป็นประการใด ให้ปฏิบัติตามกฎหมายนั้นด้วย และเมื่อชำระค่าธรรมเนียมแล้วให้ออกหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาตให้แก่ผู้รับใบอนุญาต และให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตได้รับการต่ออายุใบอนุญาตตามกฎหมายนั้น ๆ แล้ว

ในกรณีที่ไม่สามารถออกหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาตได้ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้รับชำระค่าธรรมเนียมออกหลักฐานการรับเงินให้แก่ผู้รับใบอนุญาต และให้ถือว่าหลักฐานการรับเงินดังกล่าวเป็นหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาตจนกว่าผู้รับใบอนุญาตจะได้รับหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาตจากผู้อนุญาต

ผู้อนุญาตอาจส่งหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา ๕ โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ด้วยก็ได้

มาตรา ๖ ให้ผู้อนุญาตจัดให้มีช่องทางสำหรับรองรับการชำระค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๔
วรรคสอง ให้แล้วเสร็จภายในสามร้อยหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐใดไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จได้ภายในระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง
ให้แจ้งเหตุผลพร้อมระยะเวลาที่คาดว่าจะแล้วเสร็จต่อคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเพื่อรายงาน
คณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

มาตรา ๗ คำขอต่ออายุใบอนุญาตตามรายชื่อพระราชบัญญัติและประเภทของใบอนุญาต
ที่กำหนดในบัญชีท้ายพระราชกฤษฎีกานี้ซึ่งผู้รับใบอนุญาตได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ
และยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของผู้อนุญาต ผู้รับใบอนุญาตอาจดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกานี้ได้
และให้นำความในมาตรา ๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๘ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

บัญชีท้ายพระราชกฤษฎีกาการกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียม
การต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. ๒๕๖๔

รายชื่อพระราชบัญญัติ	ประเภทของใบอนุญาต
๑. พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้า ขาออก พ.ศ. ๒๕๐๓	๑.๑ ใบทะเบียนเป็นผู้ทำการค้าขาออกซึ่งสินค้ามาตรฐาน
	๑.๒ ใบอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐาน สินค้า
	๑.๓ ใบอนุญาตให้เป็นผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้า
๒. พระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๓๘	๒.๑ ใบอนุญาตขายเมล็ดพันธุ์ควบคุม
๓. พระราชบัญญัติสุสาน และฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๘	๓.๑ ใบอนุญาตจัดตั้งสุสานและฌาปนสถาน
	๓.๒ ใบอนุญาตดำเนินการสุสานและฌาปนสถาน
๔. พระราชบัญญัติสถานพยาบาล สัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๓	๔.๑ ใบอนุญาตให้ตั้งสถานพยาบาลสัตว์ ประเภทที่ไม่มีที่พักสัตว์ป่วยไว้ค้างคืน
	๔.๒ ใบอนุญาตให้ตั้งสถานพยาบาลสัตว์ ประเภทที่มีที่พักสัตว์ป่วยไว้ค้างคืน
	๔.๓ ใบอนุญาตให้ดำเนินการสถานพยาบาลสัตว์ ประเภทที่ไม่มีที่พักสัตว์ป่วยไว้ค้างคืน
	๔.๔ ใบอนุญาตให้ดำเนินการสถานพยาบาลสัตว์ ประเภทที่มีที่พักสัตว์ป่วยไว้ค้างคืน
๕. พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕	๕.๑ ใบอนุญาตดำเนินการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ในลักษณะที่เป็นการค้า
	๕.๒ ใบอนุญาตจัดตั้งตลาด
	๕.๓ ใบอนุญาตจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสม อาหารในอาคารหรือพื้นที่ที่มีพื้นที่เกินสองร้อยตาราง เมตรและมีใช้เป็นการขายของในตลาด
	๕.๔ ใบอนุญาตจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ
๖. พระราชบัญญัติวัดอุ้มอภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ หมายเหตุ :- เฉพาะกรณีที่อยู่ใน ความรับผิดชอบของกรมประมง กรมปศุสัตว์ และสำนักงาน คณะกรรมการอาหารและยา	๖.๑ ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนวัดอุ้มอภัย
	๖.๒ ใบอนุญาตผลิตวัดอุ้มอภัย
	๖.๓ ใบอนุญาตนำเข้าวัดอุ้มอภัย
	๖.๔ ใบอนุญาตส่งออกวัดอุ้มอภัย
	๖.๕ ใบอนุญาตมิไว้ในครอบครองซึ่งวัดอุ้มอภัย
๗. พระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑	๗.๑ ใบอนุญาตให้ประกอบกิจการสถานพยาบาล ประเภทที่ไม่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืน
	๗.๒ ใบอนุญาตให้ประกอบกิจการสถานพยาบาล ประเภทที่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืน
	๗.๓ ใบอนุญาตให้ดำเนินการสถานพยาบาล ประเภทที่ไม่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืน

รายชื่อพระราชบัญญัติ	ประเภทของใบอนุญาต
	๗.๔ ใบอนุญาตให้ดำเนินการสถานพยาบาล ประเภทที่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืน
๘. พระราชบัญญัติควบคุมน้ำมัน เชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒	๘.๑ ใบอนุญาตประกอบกิจการควบคุมประเภทที่ ๓
๙. พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้า เกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑	๙.๑ ใบอนุญาตเป็นผู้ผลิตสินค้าเกษตรตามมาตรฐานบังคับ
	๙.๒ ใบอนุญาตเป็นผู้ส่งออกสินค้าเกษตรตามมาตรฐานบังคับ
	๙.๓ ใบอนุญาตเป็นผู้นำเข้าสินค้าเกษตรตามมาตรฐานบังคับ
๑๐. พระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๕๘	๑๐.๑ ใบรับจดทะเบียนการผลิตเพื่อขายเครื่องสำอาง
	๑๐.๒ ใบรับจดทะเบียนการนำเข้าเพื่อขายเครื่องสำอาง
	๑๐.๓ ใบรับจดทะเบียนการรับจ้างผลิตเครื่องสำอาง
๑๑. พระราชบัญญัติสถาน ประกอบการ เพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙	๑๑.๑ ใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อ สุขภาพ

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกานี้ คือ โดยที่มาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ บัญญัติให้ในกรณีที่กฎหมายกำหนดอายุใบอนุญาตไว้ และกิจการหรือการดำเนินการที่ได้รับใบอนุญาตนั้นมีลักษณะเป็นกิจการหรือการดำเนินการที่เห็นได้ว่าผู้ได้รับใบอนุญาตจะประกอบกิจการหรือดำเนินการนั้นต่อเนื่องกัน คณะรัฐมนตรีจะกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายนั้น ๆ แทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตก็ได้ โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาซึ่งระบุชื่อพระราชบัญญัติและประเภทของใบอนุญาตที่ผู้รับใบอนุญาตอาจดำเนินการดังกล่าวได้ สมควรกำหนดชื่อพระราชบัญญัติและประเภทของใบอนุญาตที่ผู้รับใบอนุญาตอาจชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตได้ รวมทั้งกำหนดช่องทางสำหรับรองรับการชำระค่าธรรมเนียมเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกและลดภาระแก่ประชาชน จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

พระราชบัญญัติ
การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ
พ.ศ. ๒๕๕๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๘
เป็นปีที่ ๙๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการพิจารณา
อนุญาตของทางราชการ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก
ในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่
วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่มาตรา ๑๗ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราช
กิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับกับบรรดาการอนุญาต การจดทะเบียนหรือ
การแจ้งที่มีกฎหมายหรือกฎกำหนดให้ต้องขออนุญาต จดทะเบียน หรือแจ้ง ก่อนจะดำเนินการใด
บทบัญญัติของกฎหมายหรือกฎใดที่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้
พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้
“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทาง
ปกครอง

“อนุญาต” หมายความว่า การที่เจ้าหน้าที่ยินยอมให้บุคคลใดกระทำการใดที่มี
กฎหมายกำหนดให้ต้องได้รับความยินยอมก่อนกระทำการนั้น และให้หมายความรวมถึงการออก
ใบอนุญาต การอนุมัติการจดทะเบียน การขึ้นทะเบียน การรับแจ้ง การให้ประทานบัตรและการให้
อาชญาบัตรด้วย

“ผู้อนุญาต” หมายความว่า ผู้ซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีอำนาจในการอนุญาต

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการอนุญาต

“กฎหมายว่าด้วยการอนุญาต” หมายความว่า บรรดากฎหมายที่มีบทบัญญัติกำหนดให้การดำเนินการใดหรือการประกอบกิจการใดจะต้องได้รับอนุญาตก่อนจึงจะดำเนินการได้

“คำขอ” หมายความว่า คำขออนุญาต

มาตรา ๕ พระราชบัญญัตินี้มีให้ใช้บังคับแก่

(๑) รัฐสภาและคณะรัฐมนตรี

(๒) การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลและการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการพิจารณาคดี การบังคับคดี และการวางทรัพย์

(๓) การดำเนินงานตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

(๔) การอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๕) การอนุญาตที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการทางทหารด้านยุทธการ รวมทั้งตามกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมยุทธภัณฑ์ และกฎหมายว่าด้วยโรงงานผลิตอาวุธของเอกชน

การยกเว้นไม่ให้นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับแก่การดำเนินการใดหรือกับหน่วยงานใดนอกจากที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๖ ทุกห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้อนุญาตพิจารณากฎหมายที่ให้อำนาจในการอนุญาตว่าสมควรปรับปรุงกฎหมายนั้นเพื่อยกเลิกการอนุญาตหรือจัดให้มีมาตรการอื่นแทนการอนุญาตหรือไม่ ทั้งนี้ ในกรณีที่มีความจำเป็นผู้อนุญาตจะพิจารณาปรับปรุงกฎหมายหรือจัดให้มีมาตรการอื่นแทนในกำหนดระยะเวลาที่เร็วกว่านั้นก็ได้

ให้ผู้อนุญาตเสนอผลการพิจารณาตามวรรคหนึ่งต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณายกเลิกการอนุญาตหรือจัดให้มีมาตรการอื่นแทนการอนุญาต ในการนี้ ให้คณะรัฐมนตรีรับฟังความคิดเห็นของคณะกรรมการพัฒนากฎหมายตามกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบการพิจารณาด้วย

มาตรา ๗ ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้การกระทำใดจะต้องได้รับอนุญาต ผู้อนุญาตจะต้องจัดทำคู่มือสำหรับประชาชน ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข (ถ้ามี) ในการยื่นคำขอขึ้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาตและรายการเอกสารหรือหลักฐานที่ผู้ขออนุญาตจะต้องยื่นมาพร้อมกับคำขอ และจะกำหนดให้ยื่นคำขอผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์แทนการมายื่นคำขอด้วยตนเองก็ได้

คู่มือสำหรับประชาชนตามวรรคหนึ่งให้เปิดเผยไว้ ณ สถานที่ที่กำหนดให้ยื่นคำขอ และเผยแพร่ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และเมื่อประชาชนประสงค์จะได้สำเนาคู่มือดังกล่าว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดสำเนาให้โดยจะคิดค่าใช้จ่ายตามควรแก่กรณีก็ได้ ในกรณีเช่นนั้นให้ระบุค่าใช้จ่ายดังกล่าวไว้ในคู่มือสำหรับประชาชนด้วย

ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการตรวจสอบขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาตที่กำหนดตามวรรคหนึ่งว่าเป็นระยะเวลาที่เหมาะสมตามหลักเกณฑ์

และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือไม่ ในกรณีที่เห็นว่าขั้นตอนและระยะเวลาที่กำหนดดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรให้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและสั่งการให้ผู้อนุญาตดำเนินการแก้ไขให้เหมาะสมโดยเร็ว

เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน ให้ส่วนราชการจัดให้มีศูนย์บริการร่วมเพื่อรับคำขอและชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับการอนุญาตต่าง ๆ ตามกฎหมายว่าด้วยการอนุญาตไว้ ณ ที่เดียวกันตามแนวทางที่คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการกำหนด

มาตรา ๘ ให้เป็นหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ในการรับคำขอจะต้องตรวจสอบคำขอและรายการเอกสารหรือหลักฐานที่ยื่นพร้อมคำขอให้ถูกต้องครบถ้วน หากเห็นว่าคำขอไม่ถูกต้องหรือยังขาดเอกสารหรือหลักฐานใดให้แจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบทันที ถ้าเป็นกรณีที่สามารแก้ไขหรือเพิ่มเติมได้ในขณะนั้น ให้แจ้งให้ผู้ยื่นคำขอดำเนินการแก้ไขหรือยื่นเอกสารหรือหลักฐานเพิ่มเติมให้ครบถ้วนถ้าเป็นกรณีที่ไมอาจดำเนินการได้ในขณะนั้นให้บันทึกความบกพร่องและรายการเอกสารหรือหลักฐานที่จะต้องยื่นเพิ่มเติม พร้อมทั้งกำหนดระยะเวลาที่ผู้ยื่นคำขอจะต้องดำเนินการแก้ไขหรือยื่นเพิ่มเติมไว้ในบันทึกดังกล่าวด้วยและให้พนักงานเจ้าหน้าที่และผู้ยื่นคำขอลงนามไว้ในบันทึกนั้น

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มอบสำเนาทันทีตามวรรคหนึ่งให้ผู้ยื่นคำขอไว้เป็นหลักฐาน

ในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอได้จัดทำคำขอถูกต้องและแนบเอกสารหรือหลักฐานครบถ้วนตามที่ระบุในคู่มือสำหรับประชาชนตามมาตรา ๗ แล้ว หรือได้แก้ไขหรือยื่นเอกสารหรือหลักฐานเพิ่มเติมครบถ้วนตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่แนะนำหรือตามที่ปรากฏในบันทึกตามวรรคหนึ่งแล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่จะเรียกเอกสารหรือหลักฐานเพิ่มเติมอื่นได้อีกไม่ได้ และจะปฏิเสธการพิจารณาคำขอนั้นโดยอาศัยเหตุแห่งความไม่สมบูรณ์ของคำขอหรือความไม่ครบถ้วนของเอกสารหรือหลักฐานไม่ได้ เว้นแต่เป็นกรณีที่ความไม่สมบูรณ์หรือความไม่ครบถ้วนนั้นเกิดจากความประมาทเลินเล่อหรือทุจริตของพนักงานเจ้าหน้าที่ และเป็นผลให้ไม่อาจอนุญาตได้ ในกรณีนี้ให้ผู้อนุญาตสั่งการตามความเห็นสมควรและให้ดำเนินการทางวินัยหรือดำเนินคดีกับพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๙ ในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอไม่แก้ไขเพิ่มเติมคำขอหรือไม่ส่งเอกสารหรือหลักฐานเพิ่มเติมตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งให้ทราบหรือตามที่ปรากฏในบันทึกที่จัดทำตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่คืนคำขอให้แก่ผู้ยื่นคำขอพร้อมทั้งแจ้งเป็นหนังสือถึงเหตุแห่งการคืนคำขอให้ทราบด้วย

ผู้ยื่นคำขอจะอุทธรณ์คำสั่งคืนคำขอตามวรรคหนึ่ง ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองหรือจะยื่นคำขอใหม่ก็ได้ แต่ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้ต้องยื่นคำขอใดภายในระยะเวลาที่กำหนดผู้ยื่นคำขอจะต้องยื่นคำขอนั้นใหม่ภายในระยะเวลาดังกล่าว

มาตรา ๑๐ ผู้อนุญาตต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในคู่มือสำหรับประชาชนตามมาตรา ๗ และแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่พิจารณาแล้วเสร็จ

เมื่อครบกำหนดเวลาตามที่ระบุไว้ในคู่มือสำหรับประชาชนตามมาตรา ๗ แล้ว หากผู้อนุญาตยังพิจารณาไม่แล้วเสร็จ ให้แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ยื่นคำขอทราบถึงเหตุแห่งความล่าช้า

ทุกเจ็ดวันจนกว่าจะพิจารณาแล้วเสร็จ พร้อมทั้งส่งสำเนาการแจ้งดังกล่าวให้คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการทราบทุกครั้ง

ในกรณีที่คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเห็นว่าความล่าช้านั้นเกินสมควรแก่เหตุหรือเกิดจากการขาดประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการของหน่วยงานของผู้อนุญาต ให้คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการรายงานต่อคณะรัฐมนตรีพร้อมทั้งเสนอแนะให้มีการพัฒนาหรือปรับปรุงหน่วยงานหรือระบบการปฏิบัติราชการของหน่วยงานนั้น

ในกรณีไม่แจ้งตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้ถือว่าผู้อนุญาตกระทำการหรือละเว้นกระทำการเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น เว้นแต่จะเป็นเพราะมีเหตุสุดวิสัย

มาตรา ๑๑ ในกรณีที่มีกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับใดออกใช้บังคับและมีผลให้ต้องเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข หรือรายละเอียดอื่นใดที่ปรากฏในคู่มือสำหรับประชาชนตามมาตรา ๙ การเปลี่ยนแปลงเช่นว่านั้น มิให้ใช้บังคับกับการยื่นคำขอที่ยื่นไว้แล้ว โดยชอบก่อนวันที่กฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับดังกล่าวมีผลใช้บังคับ เว้นแต่กฎหมายนั้นจะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น แต่สำหรับในกรณีกฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับนั้นจะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นได้ก็แต่เฉพาะในกรณีที่การเปลี่ยนแปลงนั้นจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ยื่นคำขอ

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่กฎหมายกำหนดอายุใบอนุญาตไว้ และกิจการหรือการดำเนินการที่ได้รับใบอนุญาตนั้นมีลักษณะเป็นกิจการหรือการดำเนินการที่เห็นได้ว่าผู้ได้รับใบอนุญาตจะประกอบกิจการหรือดำเนินการนั้นต่อเนื่องกัน คณะรัฐมนตรีจะกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายนั้น ๆ แทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตก็ได้ และเมื่อหน่วยงานซึ่งมีอำนาจออกใบอนุญาตได้รับค่าธรรมเนียมดังกล่าวแล้ว ให้ออกหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาตให้แก่ผู้รับใบอนุญาตโดยเร็ว และให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตได้รับการต่ออายุใบอนุญาตตามกฎหมายนั้น ๆ แล้ว

การกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวให้ระบุชื่อพระราชบัญญัติและประเภทของใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติดังกล่าวที่ผู้รับใบอนุญาตอาจดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้

ก่อนตราพระราชกฤษฎีกาตามวรรคสอง ให้คณะรัฐมนตรีส่งร่างพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวให้สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวัน เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วหากสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภามีได้มีมติหักท้วง ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงตราพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวต่อไป

ให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการที่จะหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการออกใบอนุญาต เพื่อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง

มาตรา ๑๓ ให้เป็นหน้าที่ของผู้อนุญาตที่จะต้องกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการตรวจสอบการประกอบกิจการหรือการดำเนินการของผู้ได้รับอนุญาตให้เป็นไปตามที่กฎหมายว่า

ด้วยการอนุญาตกำหนดและให้เป็นหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่และผู้อนุญาตที่จะต้องตรวจสอบตามหลักเกณฑ์และแนวทางดังกล่าว

เมื่อมีผู้ได้รับความเดือดร้อนรำคาญ หรือเสียหายจากการประกอบกิจการหรือการดำเนินกิจการของผู้ได้รับอนุญาต ไม่ว่าความจะปรากฏต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เองหรือมีผู้ร้องเรียน ให้เป็นหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่จะดำเนินการตรวจสอบและสั่งการตามอำนาจหน้าที่โดยเร็ว

มาตรา ๑๔ ในกรณีจำเป็นและสมควรเพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนให้คณะรัฐมนตรีมีมติจัดตั้งศูนย์รับคำขออนุญาต เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการรับคำขอตามกฎหมายว่าด้วยการอนุญาตขึ้น

ให้ศูนย์รับคำขออนุญาตตามวรรคหนึ่งมีฐานะเป็นส่วนราชการตามมาตรา ๑๘ วรรคสี่แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ โดยอยู่ในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี และจะให้มีสาขาของศูนย์ประจำกระทรวงหรือประจำจังหวัดด้วยก็ได้

การจัดตั้งศูนย์รับคำขออนุญาตตามวรรคหนึ่งให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวให้กำหนดรายละเอียดกฎหมายว่าด้วยการอนุญาตที่จะให้อยู่ภายใต้การดำเนินการของศูนย์รับคำขออนุญาต

ในการดำเนินการเกี่ยวกับการรับคำขอ จะกำหนดในพระราชกฤษฎีกาให้ผู้ยื่นคำขอ ยื่นคำขอผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก็ได้

มาตรา ๑๕ เมื่อมีการจัดตั้งศูนย์รับคำขออนุญาตตามมาตรา ๑๔ แล้ว ให้ดำเนินการและมีผล ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่กฎหมายว่าด้วยการอนุญาตหรือกฎที่ออกตามกฎหมายดังกล่าว กำหนดให้ต้องยื่นคำขอ หรือส่งเอกสารหรือหลักฐาน หรือค่าธรรมเนียมใด ณ สถานที่ใด ถ้าได้มีการ ยื่นคำขอ หรือส่งเอกสารหรือหลักฐาน หรือค่าธรรมเนียม ณ ศูนย์รับคำขออนุญาตแล้ว ให้ถือว่าได้มี การยื่นคำขอ หรือส่งเอกสารหรือหลักฐาน หรือค่าธรรมเนียมโดยชอบตามกฎหมายว่าด้วยการ อนุญาตนั้นแล้ว

(๒) บรรดาเงินค่าธรรมเนียมหรือเงินอื่นใดที่ศูนย์รับคำขออนุญาตได้รับไว้ตาม (๑) ให้ศูนย์รับคำขออนุญาตนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินในนามของหน่วยงานของผู้อนุญาต หรือส่งให้ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี และแจ้งให้หน่วยงานของผู้อนุญาตทราบ

(๓) ในกรณีที่หน่วยงานของผู้อนุญาตมีสิทธิหักค่าใช้จ่ายจากเงินที่จะต้องนำส่งคลัง ให้ศูนย์รับคำขออนุญาตหักเงินดังกล่าวแทนและส่งมอบเงินที่หักไว้คืนให้แก่หน่วยงานของผู้อนุญาต โดยให้ศูนย์รับคำขออนุญาตมีสิทธิหักค่าใช้จ่ายของศูนย์รับคำขออนุญาตตามอัตราที่จะได้ตกลงกับ หน่วยงานของผู้อนุญาต

(๔) ระยะเวลาตามมาตรา ๑๐ ให้นับแต่วันที่ศูนย์รับคำขออนุญาตส่งเรื่องให้ ผู้อนุญาตโดยศูนย์รับคำขออนุญาตจะต้องส่งเรื่องให้ผู้อนุญาตไม่ช้ากว่าสามวันทำการและให้นำ มาตรา ๑๐ วรรคสี่ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๕) ให้เป็นหน้าที่ของผู้อนุญาตที่จะต้องส่งคู่มือสำหรับประชาชนตามมาตรา ๗ ที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบันให้ศูนย์รับคำขออนุญาตตามจำนวนที่จำเป็น และดำเนินการให้มีการ

ฝึกอบรมหรือชี้แจงแก่เจ้าหน้าที่ของศูนย์รับคำขออนุญาต เพื่อให้เกิดความชำนาญในการปฏิบัติหน้าที่ด้วย

(๖) ให้เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของศูนย์รับคำขออนุญาตที่จะต้องดำเนินการตาม มาตรา ๘ และต้องรับผิดชอบในฐานะเช่นเดียวกับพนักงานเจ้าหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๘

มาตรา ๓๖ ให้ศูนย์รับคำขออนุญาตมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รับคำขอและค่าธรรมเนียม รวมตลอดทั้งคำอุทธรณ์ ตามกฎหมายว่าด้วยการ อนุญาต

(๒) ให้ข้อมูล ชี้แจง และแนะนำผู้ยื่นคำขอหรือประชาชนให้ทราบถึงหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการขออนุญาต รวมตลอดทั้งความจำเป็นในการยื่นคำขออื่นใดที่จำเป็นต้อง ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการอนุญาตทั้งปวง ในการประกอบกิจการหรือดำเนินการอย่างหนึ่ง อย่างใด

(๓) ส่งคำขอ หรือคำอุทธรณ์ ที่ได้รับจากผู้ยื่นคำขอหรือผู้ยื่นคำอุทธรณ์พร้อมทั้ง เอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และคอยติดตามเร่งรัดหน่วยงานดังกล่าวเพื่อ ดำเนินการให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนดตามพระราชบัญญัตินี้ และคู่มือสำหรับประชาชนตาม มาตรา ๗ หรือตามกฎหมายที่ให้สิทธิในการอุทธรณ์

(๔) ในกรณีที่เห็นว่าหลักเกณฑ์หรือวิธีการในการยื่นคำขอ มีรายละเอียดหรือ กำหนดให้ต้องส่งเอกสารที่ไม่จำเป็น หรือเป็นภาระเกินสมควรแก่ประชาชน ให้เสนอแนะต่อ คณะรัฐมนตรีเพื่อสั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

(๕) รวบรวมปัญหาและอุปสรรคจากการอนุญาตและการดำเนินการของศูนย์รับคำ ขออนุญาตเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเพื่อรายงานต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาสั่ง การให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมต่อไป

(๖) เสนอแนะในการพัฒนาหรือปรับปรุงกระบวนการ ขั้นตอน ระยะเวลา เกี่ยวกับการ อนุญาตต่าง ๆ รวมถึงข้อเสนอในการออกกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือกำหนดหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการ อนุญาตเพื่อให้ประชาชนได้รับความสะดวกมากขึ้น

มาตรา ๓๗ ให้ผู้อนุญาตจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนตามมาตรา ๗ ให้เสร็จสิ้น ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๘ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ปัจจุบันมีกฎหมายว่าด้วยการอนุญาตจำนวนมาก การประกอบกิจการของประชาชนจะต้องขออนุญาตจากส่วนราชการหลายแห่ง อีกทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาตบางฉบับไม่ได้กำหนดระยะเวลา เอกสารและหลักฐานที่จำเป็น รวมถึงขั้นตอนในการพิจารณาไว้ทำให้เป็นอุปสรรคต่อประชาชนในการยื่นคำขออนุญาตดำเนินการต่าง ๆ ดังนั้น เพื่อให้มีกฎหมายกลางที่จะกำหนดขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาต และมีการจัดตั้งศูนย์บริการร่วมเพื่อรับคำร้องและศูนย์รับคำขออนุญาต ณ จุดเดียว เพื่อให้ข้อมูลที่ชัดเจนเกี่ยวกับการขออนุญาตซึ่งจะเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ปริญญ์/ผู้จัดทำ

๒๒ มกราคม ๒๕๕๘

วิษพงษ์/ผู้ตรวจ

๒๙ มกราคม ๒๕๕๘

ภัทรพล/ปรับปรุง

๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๐

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

แนวทางการปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข
เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการป้องกันความเสี่ยงจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
หรือโรคโควิด 19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19))
สำหรับสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๔

ด้วยสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)) ที่มีจำนวนผู้ติดเชื้อโควิด 19 เป็นจำนวนมากในหลายพื้นที่ทั่วประเทศ ซึ่งส่วนใหญ่พบในกลุ่มผู้สัมผัสผู้ป่วยยืนยันต่อเนื่องจากกลุ่มการแพร่ระบาดในสถานบันเทิง การเดินทางจากพื้นที่เสี่ยง และการติดเชื่อต่อเนื่องจากสถานที่เฉพาะกลุ่ม เช่น โรงงาน สถานที่พักของแรงงานและแรงงานต่างด้าว ส่งผลให้มีจำนวนผู้ติดเชื้อรายใหม่และผู้ป่วยสะสมเพิ่มขึ้น ซึ่งจำเป็นต้องกำหนดมาตรการตามกฎหมายเพื่อป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด 19 และให้ผู้มีหน้าที่สามารถปฏิบัติตามถูกต้องตามสุขลักษณะ มีประสิทธิภาพ และเหมาะสม รวมทั้งเป็นการสร้างความเชื่อมั่นในการประกอบกิจการนี้ด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข โดยคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๔ แห่งกฎกระทรวงควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงได้ออกประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการป้องกันความเสี่ยงจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)) สำหรับสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๔ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๔ โดยมีรายละเอียดในการปฏิบัติตามประกาศฯ ดังนี้

ผลการบังคับใช้ตามประกาศฯ ฉบับนี้

๑. มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๔ เป็นต้นไป (วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป)
๒. ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการการป้องกันความเสี่ยงจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)) สำหรับสถานประกอบกิจการ พ.ศ. ๒๕๖๓
๓. ประกาศฯ ฉบับนี้ มีผลบังคับใช้กับสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามที่ราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นพื้นที่ ตั้งสถานประกอบกิจการนั้น ได้ออกข้อบัญญัติท้องถิ่นควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพไว้ตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

“สถานประกอบกิจการ” หมายความว่า สถานที่ที่ใช้ในการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขที่ออกตามความในมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๔. ให้สถานประกอบกิจการ ผู้ดำเนินกิจการ ผู้ปฏิบัติงาน และราชการส่วนท้องถิ่น ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันความเสี่ยงตามระดับของสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)) ดังนี้

“ระดับ ๑” หมายความว่า สถานการณ์ที่ไม่พบผู้ติดเชื้อไวรัสทั้งในสถานประกอบกิจการและในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นที่ตั้งของสถานประกอบกิจการ และในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีพื้นที่ติดต่อกันนั้น แต่ยังคงพบการระบาดของเชื้อไวรัสภายในประเทศและต่างประเทศ

“ระดับ ๒” หมายความว่า สถานการณ์ที่ไม่พบผู้ติดเชื้อในสถานประกอบกิจการ แต่พบว่ามีประวัติการพบผู้ติดเชื้อ ซึ่งอยู่ในระยะแพร่เชื้อตามที่กรมควบคุมโรคกำหนด เข้ามาใช้บริการในสถานประกอบกิจการนั้น หรือพบผู้ติดเชื้อในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น หรือในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีพื้นที่ติดต่อกัน

“ระดับ ๓” หมายความว่า สถานการณ์ที่พบผู้ติดเชื้อในสถานประกอบกิจการนั้น

บทบาทหน้าที่ของสถานประกอบการหรือผู้ดำเนินการ

๑. ต้องมีการประเมินสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)) ในสถานประกอบการ ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นที่ตั้งของสถานประกอบการ หรือในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีพื้นที่ติดต่อกัน ว่าอยู่ในระดับ ๑ หรือระดับ ๒ หรือระดับ ๓ และปฏิบัติตามมาตรการป้องกันความเสี่ยงจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ดังนี้

๑.๑ กรณีสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสอยู่ในระดับ ๑ ให้ปฏิบัติตามมาตรการดังต่อไปนี้

(๑) ทำความสะอาดอาคารสถานประกอบการด้วยน้ำยาทำความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะบริเวณพื้นผิวที่มีการสัมผัสบ่อยหรือสัมผัสร่วมกัน และต้องดูแลความสะอาดให้อยู่ในสภาพที่ถูกสุขลักษณะเป็นประจำทุกวัน

(๒) มีการระบายอากาศที่ดีและเพียงพอ กรณีมีระบบปรับอากาศต้องมีอัตราการระบายอากาศเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๓) พื้นที่ปฏิบัติงานและพื้นที่ให้บริการอย่างน้อย ๑ คน ต่อ ๔ ตารางเมตร หรือเว้นระยะห่างระหว่างบุคคล อย่างน้อย ๑ เมตร

(๔) ทำความสะอาด เครื่องมือ เครื่องใช้ ภาชนะ อุปกรณ์และเครื่องจักร ก่อนและหลังประกอบกิจการ หรือให้บริการทุกครั้ง

(๕) มีอ่างล้างมือพร้อมน้ำและสบู่อย่างเพียงพอ หากไม่สามารถจัดให้มีอ่างล้างมือได้ต้องจัดให้มีเจลแอลกอฮอล์ หรือแอลกอฮอล์เข้มข้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐

(๖) ให้มีภาชนะบรรจุ หรือภาชนะรองรับที่เหมาะสมและเพียงพอกับประเภทและปริมาณของมูลฝอย

(๗) มีอุปกรณ์ทำความสะอาด น้ำยาทำความสะอาด สารฆ่าเชื้อ อย่างเพียงพอ

(๘) มีอุปกรณ์ป้องกันตนเองสำหรับพนักงานทำความสะอาดอย่างเพียงพอ

(๙) ผู้ปฏิบัติงานต้องมีสุขภาพดี ไม่เป็นโรคติดต่อ รักษาความสะอาดของร่างกายอย่างสม่ำเสมอ ใส่เสื้อผ้าที่สะอาดและมีสุขอนามัยส่วนบุคคลที่ดี

(๑๐) วัดอุณหภูมิของผู้ปฏิบัติงานและผู้มาใช้บริการ และมีการลงทะเบียนเข้าและออกจากสถานประกอบการ ผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทางราชการกำหนด เช่น ไทยชนะหรือใช้การบันทึกข้อมูล

(๑๑) ผู้ปฏิบัติงานประเมินตนเองก่อนเข้าทำงานทุกวัน ผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัลตามที่กรมอนามัยกำหนด เช่น ไทยเซฟไทย (Thai Save Thai) หากมีอาการป่วยจากเชื้อไวรัสหรือสัมผัสใกล้ชิดผู้ติดเชื้อให้หยุดปฏิบัติงานทันที

กำกับ ดูแล ให้ผู้ปฏิบัติงาน ผู้มาติดต่อ และผู้ให้บริการ สวมหน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้าตลอดเวลาที่อยู่ในสถานประกอบการ ยกเว้นขณะดื่มหรือรับประทานอาหาร

(๑๒) ประเมินสถานประกอบการ ในการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส ผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัลตามที่กรมอนามัยกำหนด เช่น ไทยสตอปโควิดพลัส (Thai Stop COVID Plus)

(๑๓) การให้บริการอาหารและเครื่องดื่มในสถานประกอบการ ต้องจัดบริการที่ถูกสุขลักษณะปลอดภัย ป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อโรค และต้องมีอ่างล้างมือหรือเจลแอลกอฮอล์หรือแอลกอฮอล์เข้มข้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ ไว้ด้วย

๑.๒ กรณีสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสอยู่ในระดับ ๒ ให้ปฏิบัติตามมาตรการในระดับ ๑ และดำเนินการตามมาตรการในระดับ ๒ ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) ให้เพิ่มมาตรการในการทำความสะอาดจุดสัมผัสร่วมอย่างน้อยวันละ ๒ ครั้ง หรือเพิ่มความถี่มากขึ้น หากมีผู้ใช้บริการจำนวนมาก และอาจฆ่าเชื้อด้วยสารฆ่าเชื้อโรค

(๒) เมื่อทราบว่าผู้ติดเชื้อเข้ามาในสถานประกอบการตามช่วงเวลา ให้หยุดการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องทันที

(๓) จัดให้มีมาตรการลดความแออัด ลดการสัมผัสในสถานประกอบการ

(๔) จัดทำทะเบียนบันทึกประวัติและข้อมูลการเดินทางของผู้ปฏิบัติงาน กรณีที่มีการเดินทางไปในพื้นที่หรือสถานที่เสี่ยง

(๕) มีการตรวจหาเชื้อไวรัสให้แก่พนักงานตามความเหมาะสม กรณีตรวจแล้วได้ผลที่มีความเป็นไปได้มากที่สุดที่จะเป็นผู้ติดเชื้อ ให้รายงานต่อเจ้าหน้าที่สาธารณสุขโดยทันที และปฏิบัติตามมาตรการควบคุมโรคตามที่กฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อกำหนด

(๖) ส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานทุกคนได้รับวัคซีนป้องกันการติดเชื้อไวรัส ตามที่กรมควบคุมโรคกำหนด

(๗) เพิ่มมาตรการในการคัดกรอง ในกรณีมีบุคคลภายนอกที่เข้ามาให้บริการหรือปฏิบัติงานในสถานประกอบการมากกว่าหนึ่งชั่วโมง ต้องดำเนินการประเมินตนเองผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัลตามที่กรมอนามัยกำหนดด้วย

(๘) เพิ่มมาตรการกรณีที่มีการให้บริการอาหารและเครื่องดื่มในสถานประกอบการ โดยจัดให้มีที่นั่งรับประทานอาหารเป็นการเฉพาะที่สามารถป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อไวรัส

๑.๓ กรณีสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสอยู่ในระดับ ๓ ให้ปฏิบัติตามมาตรการในระดับ ๒ และมาตรการในระดับ ๓ ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) พิจารณาหยุดกิจกรรมหรือการให้บริการ ในแผนกที่มีผู้ปฏิบัติงานติดเชื้อและบริเวณที่เกี่ยวข้อง และให้เปิดการดำเนินงานต่อไปได้ในวันถัดจากวันที่ทำความสะอาดแล้วเสร็จหนึ่งวัน หรือตามที่เจ้าพนักงานสาธารณสุขตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขกำหนด หรือใช้มาตรการอื่นตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดแล้วแต่กรณี เช่น ห้ามแวะระหว่างการเดินทาง ไม่ให้ออกไปภายนอกสถานประกอบการ (Bubble and Seal)

(๒) ให้เพิ่มความถี่ในการทำความสะอาดสถานประกอบการ อย่างน้อยทุก ๒ ชั่วโมงหรือหลังการให้บริการ

(๓) เพิ่มการดูแลการระบายอากาศในสถานประกอบการให้มีการถ่ายเทอากาศบริเวณที่พบผู้ติดเชื้อทันที และปรับปรุงระบบระบายอากาศให้ดียิ่งขึ้น โดยอาจติดตั้งอุปกรณ์เพิ่ม

(๔) การจัดการมูลฝอยประเภทที่ปนเปื้อนน้ำมูก น้ำลาย สารคัดหลั่ง เช่น หน้ากากอนามัยกระดาษทิชชู ชุดตรวจและน้ำยาที่เกี่ยวข้องกับการวินิจฉัยการติดเชื้อ SARS-CoV-2 (เชื้อก่อโรค COVID-19) แบบตรวจหาแอนติเจนด้วยตนเอง (COVID-19 Antigen test self-test kits) ที่ใช้งานแล้ว ให้จัดที่ทิ้งมูลฝอยติดเชื้อเป็นการเฉพาะ แยกเก็บรวบรวม และทำลายเชื้อไวรัส ใส่ถุงบรรจุมูลฝอยติดเชื้อที่ทำจากพลาสติกหรือวัสดุอื่นที่มีความเหนียวไม่ฉีกขาดง่าย

๒. ดำเนินการตามมาตรการป้องกันความเสี่ยงจากเชื้อไวรัสตามระดับของสถานการณ์การแพร่ระบาด โดยเพิ่มมาตรการจากระดับ ๑ เป็นระดับ ๒ หรือจนถึงระดับ ๓ หรือโดยลดมาตรการจากระดับที่ ๓ เป็นระดับที่ ๒ หรือเป็นระดับที่ ๑ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือเจ้าพนักงานสาธารณสุขตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขกำหนด

๓. ในกรณีที่สถานประกอบการใดมีมาตรการกำหนดไว้โดยเฉพาะที่มีความเข้มข้นมากกว่ามาตรการตามประกาศนี้ให้ปฏิบัติตามมาตรการนั้นต่อไปได้ และให้ปฏิบัติตามมาตรการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้วย

บทบาทหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงาน

๑. ผู้ปฏิบัติงานต้องมีสุขภาพดี ไม่เป็นโรคติดต่อ รักษาความสะอาดของร่างกายอย่างสม่ำเสมอ สวมใส่เสื้อผ้าที่สะอาดและมีสุขอนามัยส่วนบุคคลที่ดี
๒. จัดให้มีการวัดอุณหภูมิของผู้ปฏิบัติงานและผู้มาใช้บริการ และมีการลงทะเบียนเข้าและออกจากสถานประกอบกิจการ ผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทางราชการกำหนด เช่น ไทยชนะหรือใช้การบันทึกข้อมูล
๓. ประเมินตนเองก่อนเข้าทำงานทุกวัน ผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัลตามที่กรมอนามัยกำหนด เช่น ไทยเซฟไทย (Thai Save Thai) หากพบว่า มีอาการป่วยจากเชื้อไวรัสหรือสัมผัสใกล้ชิดผู้ติดเชื้อภายในระยะเวลาที่อาจมีความเสี่ยงในการเป็นผู้ติดเชื้อให้หยุดปฏิบัติงานทันที
๔. ให้ผู้ปฏิบัติงาน ผู้มาติดต่อ และผู้ให้บริการ สวมหน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้า ตลอดระยะเวลาที่อยู่ในสถานประกอบกิจการ ยกเว้นขณะดื่มหรือรับประทานอาหาร
๕. จัดทำทะเบียนบันทึกประวัติและข้อมูลการเดินทางของผู้ปฏิบัติงาน กรณีที่มีการเดินทางไปในพื้นที่หรือสถานที่เสี่ยง และให้มีมาตรการป้องกันควบคุมโรค เช่น การกักตัวเพื่อสังเกตอาการ
๖. ในแผนกที่มีผู้ปฏิบัติงานผู้ติดเชื้อและบริเวณที่เกี่ยวข้อง ให้จัดที่ทิ้งมูลฝอยติดเชื้อเป็นการเฉพาะแยกเก็บรวบรวม และทำลายเชื้อไวรัส โดยใส่ถุงบรรจุมูลฝอยติดเชื้อที่ทำจากพลาสติกหรือวัสดุอื่นที่มีความเหนียว ไม่ฉีกขาดง่าย ทนทานต่อสารเคมีและการรับน้ำหนัก กันน้ำได้ ไม่รั่วซึมและไม่ดูดซึม จำนวนสองชั้น ถุงชั้นแรกให้ราดด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อ หรือน้ำยาฟอกขาว จากนั้นมัดปากถุงให้แน่นแล้วซ้อนด้วยถุงแดงบรรจุมูลฝอยติดเชื้ออีกหนึ่งชั้นมัดปากถุงให้แน่นอีกครั้ง หากไม่มีถุงแดงต้องมีข้อความ “มูลฝอยติดเชื้อ” ปรากฏบนถุงบรรจุมูลฝอยติดเชื้อ
๗. ปฏิบัติตามมาตรการที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

บทบาทหน้าที่ของประชาชนหรือผู้ให้บริการ

๑. มีการลงทะเบียนเข้าและออกจากสถานประกอบกิจการ ผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทางราชการกำหนด เช่น ไทยชนะหรือใช้การบันทึกข้อมูล
๒. กรณีผู้มาติดต่อมีประวัติเข้าไปในสถานที่เสี่ยง หรือสัมผัสใกล้ชิดผู้ติดเชื้อภายในระยะเวลาที่อาจมีความเสี่ยงในการเป็นผู้ติดเชื้อให้งดเข้าไปในสถานประกอบกิจการ
๓. ประเมินตนเองก่อนเข้ารับบริการผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัลตามที่กรมอนามัยกำหนด เช่น ไทยเซฟไทย (Thai Save Thai) หากพบว่ามีความเสี่ยงที่อาจจะเป็นผู้ติดเชื้อให้งดเข้าใช้บริการ
๔. สวมหน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้า ตลอดระยะเวลาที่อยู่ในสถานประกอบกิจการ ยกเว้นขณะดื่มหรือรับประทานอาหาร
๕. ในกรณีมีบุคคลภายนอกที่เข้ามาให้บริการหรือปฏิบัติงานในสถานประกอบกิจการมากกว่า ๑ ชั่วโมง ต้องดำเนินการประเมินตนเองผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัลตามที่กรมอนามัยกำหนดด้วย
๖. ปฏิบัติตามมาตรการที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

บทบาทหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่น

ราชการส่วนท้องถิ่นที่ได้ออกข้อบัญญัติท้องถิ่นควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพไว้ตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมแล้ว เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องประเมินสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)) ว่าอยู่ในระดับใด และให้ตรวจตรา ควบคุม กำกับดูแล ให้คำแนะนำแก่สถานประกอบกิจการให้ปฏิบัติให้เป็นไปตามประกาศฯ ฉบับนี้ อย่างเคร่งครัด หากพบว่าผู้ดำเนินกิจการหรือผู้ปฏิบัติงานฝ่าฝืนประกาศฯ ฉบับนี้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะต้องรวบรวมพยาน หลักฐานเพื่อเปรียบเทียบปรับและดำเนินคดีต่อไป

บทกำหนดโทษตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

หากฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามประกาศฯ ฉบับนี้ มีโทษตามมาตรา ๖๘ ผู้ใดฝ่าฝืนกฎกระทรวงซึ่งออกตามมาตรา ๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท

ศึกษารายละเอียดหลักเกณฑ์มาตรการป้องกันความเสี่ยงฯ
ในสถานการณ์การแพร่ระบาดฯ แต่ละระดับเพิ่มเติม

จัดทำโดย กองกฎหมาย กรมอนามัย โทร. 0 2590 4219

รายการแนะนำกฎหมายระดับอนุบัญญัติและองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง

เจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบกิจการและประชาชนทั่วไปสามารถศึกษาองค์ความรู้การบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้ที่เว็บไซต์กองกฎหมาย กรมอนามัย โดยมีความรู้ดังต่อไปนี้

๑. กฎหมายระดับอนุบัญญัติที่ออกใหม่ ได้แก่ กฎกระทรวง ประกาศกระทรวง
๒. คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข
๓. คู่มือ/แนวทางการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข
๔. บันทึกการตอบข้อหารือ
๕. กระดานถาม - ตอบข้อหารือ
๖. สื่อให้ความรู้ เช่น วิดีโอ infographic เป็นต้น
๗. แผนผังขั้นตอนการให้คำปรึกษากฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

<https://laws.anamai.moph.go.th/th>

รายการกฎหมายระดับอนุบัญญัติและคู่มือที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่
ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

กฎหมายระดับอนุบัญญัติ ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔

★กฎกระทรวง

๑. กฎกระทรวงสุขลักษณะของสถานที่จำหน่ายอาหาร พ.ศ. ๒๕๖๓
๒. กฎกระทรวงสุขลักษณะการจัดการสิ่งปฏิกูล พ.ศ. ๒๕๖๑
๓. กฎกระทรวง ยกเว้นค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต และหนังสือรับรองการแจ้ง ตามกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๔ พ.ศ. ๒๕๖๓
๔. กฎกระทรวง การจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๓
๕. กฎกระทรวงว่าด้วยการการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔
๖. กฎกระทรวง การดำเนินการจัดการมูลฝอยติดเชื้อร่วมกันระหว่างราชการส่วนท้องถิ่นกับราชการส่วนท้องถิ่นอื่นหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๔

★ประกาศกระทรวง

๑. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดค่ามาตรฐานมลพิษทางเสียงอันเกิดจากการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๓
๒. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดประเภทหรือขนาดของกิจการ และหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข ที่ผู้ขออนุญาตจะต้องดำเนินการก่อนการพิจารณาออกใบอนุญาต พ.ศ. ๒๕๖๑
๓. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่เกี่ยวข้อง พ.ศ. ๒๕๖๓
๔. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง การกำหนดประเภท ขนาด ระยะเวลาในการสูบกากตะกอนและวิธีการระบายน้ำทิ้งที่ได้มาตรฐานของระบบกำจัดสิ่งปฏิกูล พ.ศ. ๒๕๖๑
๕. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดปริมาณไข้หวัดใหญ่และแบคทีเรียอีโคไล (Escherichia coli) และวิธีการเก็บตัวอย่างและการตรวจหาไข้หวัดใหญ่และแบคทีเรียอีโคไล (Escherichia coli) ในน้ำทิ้งและกากตะกอนที่ผ่านระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลแล้ว พ.ศ. ๒๕๖๓
๖. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง แต่งตั้งเจ้าพนักงานสาธารณสุขตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ พ.ศ. ๒๕๖๒
๗. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒
๘. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ มาตรการควบคุมการประกอบกิจการสักรีดหนังหรือเจาะส่วนหนึ่งส่วนใดของร่างกาย พ.ศ. ๒๕๖๒
๙. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดห้องรักษาผู้ป่วยติดเชื้อร้ายแรง พ.ศ. ๒๕๖๓
๑๐. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดประเภทหรือขนาดของกิจการ และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ผู้ขออนุญาตจะต้องดำเนินการก่อนการพิจารณาใบอนุญาต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓
๑๑. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเปรียบเทียบของคณะกรรมการเปรียบเทียบ และเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมาย พ.ศ. ๒๕๖๓
๑๒. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดการอบรมผู้ประกอบการและผู้สัมผัสอาหาร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔
๑๓. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์การป้องกันและกำจัดแมลง และสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค ในสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๔

๑๔. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการป้องกันความเสี่ยงจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)) สำหรับสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๔

★ประกาศคณะกรรมการสาธารณสุข

๑. ประกาศคณะกรรมการสาธารณสุข เรื่อง การแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง การเป็นกรรมการผู้ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรี กรรมการผู้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล กรรมการผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษหรือ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และกรรมการผู้แทนภาคประชาชน ในคณะกรรมการสาธารณสุขจังหวัด และคณะกรรมการสาธารณสุขกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๓

คำแนะนำคณะกรรมการสาธารณสุข และประกาศกรมอนามัย ปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔

★คำแนะนำคณะกรรมการสาธารณสุข

๑. คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข เรื่อง การแกะ ตัดแต่ง ล้างสัตว์น้ำ ที่ไม่ใช่เป็นส่วนหนึ่งของกิจการห้องเย็น พ.ศ. ๒๕๖๒

๒. คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข เรื่อง การควบคุมป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพจากฝุ่นละออง พ.ศ. ๒๕๖๒

๓. คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข เรื่อง การผลิต สะสม หรือแบ่งบรรจุ อาหารหมัก คอง จากสัตว์ประเภท ปลาร้า ปลาซึ่ม ปลาจ่อม พ.ศ. ๒๕๖๒

๔. คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข เรื่อง การประกอบกิจการให้บริการลานสะสมตู้บรรจุสินค้าหรือลานจอดรถหัวลากตู้บรรจุสินค้า พ.ศ. ๒๕๖๒

๕. คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ด้านสุขลักษณะและมาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพสำหรับการประกอบกิจการผลิต สะสม แบ่งบรรจุรูป พ.ศ. ๒๕๖๓

๖. คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข เรื่อง มาตรการป้องกันความเสี่ยงจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)) สำหรับการประกอบกิจการจัดให้มีมหรสพ การแสดงดนตรี เดินร่ำ รำวง ร้องเงี้ยว ตีโกลเทศ คาราโอเกะ หรือตู้เพลงหรือการแสดงอื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน พ.ศ. ๒๕๖๔

๗. คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข เรื่อง การจัดการมูลฝอยติดเชื้อจากการบริการฉีดวัคซีน เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)) สำหรับสถานบริการฉีดวัคซีน พ.ศ. ๒๕๖๔

★ประกาศกรมอนามัย

๑. ประกาศกรมอนามัย เรื่อง หลักสูตรการอบรมเจ้าพนักงานสาธารณสุขตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ พ.ศ. ๒๕๖๑

๒. ประกาศกรมอนามัย เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการตรวจสุขภาพประจำปีและการฝึกอบรมความรู้การจัดการสิ่งปฏิกูล พ.ศ. ๒๕๖๑ (๒๖/๑๓/๒๕๖๑)

๓. ประกาศกรมอนามัย เรื่อง หลักสูตรการอบรมเจ้าพนักงานสาธารณสุขตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ พ.ศ. ๒๕๖๒

๔. ประกาศกรมอนามัย เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการการป้องกันความเสี่ยงจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)) สำหรับสถานที่ราชการ สถานที่ทำงานเอกชน และสถานประกอบกิจการ พ.ศ. ๒๕๖๓

๕. ประกาศกรมอนามัย เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการป้องกันความเสี่ยงจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)) สำหรับผู้ให้บริการ การขนส่งสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๖๓

๖. ประกาศกรมอนามัย เรื่อง เกณฑ์คุณภาพน้ำประปาดื่มได้ กรมอนามัย พ.ศ. ๒๕๖๓
๗. ประกาศกรมอนามัย เรื่อง เกณฑ์เสนอแนะคุณภาพน้ำบริโภคเพื่อการเฝ้าระวัง กรมอนามัย พ.ศ. ๒๕๖๓
๘. ประกาศกรมอนามัย เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดการอบรมผู้ประกอบการกิจการและผู้สัมผัสอาหารผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๓
๙. ประกาศกรมอนามัย เรื่อง หลักสูตรฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ควบคุมกำกับในการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. ๒๕๖๓
๑๐. ประกาศกรมอนามัย เรื่อง กำหนดหน่วยงานจัดการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ควบคุมกำกับในการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. ๒๕๖๓

สามารถดาวน์โหลดกฎหมายระดับอนุบัญญัติ
ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ได้ที่เว็บไซต์กองกฎหมาย กรมอนามัย <https://laws.anamai.moph.go.th/th>
หัวข้อ “เกี่ยวกับกฎหมาย” หรือสแกนได้ที่ QR Code นี้

คู่มือที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔

๑. คู่มือพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๒. คู่มือการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม Standard Operating Procedure (SOP)
๓. พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับปรับปรุง)
๔. รวมข้อหารือการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข เล่ม ๒
๕. กฎหมายสาธารณสุขให้ความรอบรู้สู่ประชาชน
๖. แนวทางการควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับปรับปรุง)
๗. ตัวอย่างร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๘. คู่มือแนวทางการปฏิบัติงานสำหรับเลขานุการคณะกรรมการสาธารณสุขจังหวัดและคณะกรรมการสาธารณสุขกรุงเทพมหานครตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข
๙. แนวทางการปฏิบัติตามกฎกระทรวงการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อฯ
๑๐. คู่มือการปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดประเภทหรือขนาดของกิจการและหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ผู้ขออนุญาตจะต้องดำเนินการก่อนการพิจารณาออกใบอนุญาต พ.ศ. ๒๕๖๑ และประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่เกี่ยวข้อง พ.ศ. ๒๕๖๑
๑๑. แนวทางการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขเพื่อป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19))
๑๒. แนวทางการใช้มาตรการตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขในการป้องกันแก้ไขปัญหามลพิษฝุ่นละอองขนาดเล็กเกิน 2.5 ไมครอน (PM_{2.5})
๑๓. แนวทางการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขของสถานประกอบการสักผิวหนังหรือเจาะส่วนหนึ่งส่วนใดของร่างกาย

๑๔. รวมข้อหาหรือการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข เล่ม ๓

๑๕. คู่มือแนวทางการปฏิบัติงานสำหรับเลขานุการ คณะกรรมการสาธารณสุขจังหวัด และคณะกรรมการสาธารณสุขกรุงเทพมหานครตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ๒๕๖๔)

สามารถดาวน์โหลดคู่มือที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่
ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ได้ที่เว็บไซต์กองกฎหมาย กรมอนามัย <https://laws.anamai.moph.go.th>

หัวข้อ “ดาวน์โหลดเอกสารคู่มือ”

หรือสแกนได้ที่ QR Code นี้

บันทึกการตอบข้อหารือที่น่าสนใจ

แนวทางการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ตามคำสั่งคณะกรรมการสาธารณสุข ที่ ๗/๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารและขับเคลื่อนการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข โดยกำหนดให้คณะกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่ รวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ประเด็นปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข เพื่อจัดทำข้อเสนอต่อคณะกรรมการสาธารณสุขในการพิจารณา กำหนดแนวทางมาตรการใด ๆ เพื่อแก้ไขปัญหที่เกิดจากการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข อีกทั้งพิจารณา กำหนดแนวทางการดำเนินการใด ๆ เพื่อแก้ไขปัญหที่เกิดจากการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ดังนั้น กรมอนามัย จึงทำการรวบรวมแนวทางการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ตามมติ ที่ประชุมคณะกรรมการบริหารและขับเคลื่อนการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข เพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังต่อไปนี้

❖ **การประกอบกิจการรถสีข้าว นวดข้าวด้วยเครื่องจักร มติคณะกรรมการบริหารและขับเคลื่อนการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข การประชุมครั้งที่ ๑-๑/๒๕๖๐ วันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐ สรุปได้ดังนี้**

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มีเจตนารมณ์ในการคุ้มครองสุขภาพของประชาชนและการอนามัยสิ่งแวดล้อม ในการพิจารณาการประกอบกิจการจึงควรพิจารณาถึงความเสี่ยงและผลกระทบต่อการค้ารังสีของประชาชนเป็นสำคัญ กระทรวงสาธารณสุข จึงได้ออกประกาศกระทรวง เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนดให้การประกอบกิจการสีข้าว นวดข้าวด้วยเครื่องจักร เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพประเภทที่ ๕ (๔) เมื่อพิจารณาจากคำหรือข้อความตามตัวบทกฎหมาย “การสีข้าว นวดข้าวด้วยเครื่องจักร...” สามารถตีความครอบคลุมถึงได้ และพิจารณาจากลักษณะของกิจกรรมการให้บริการที่มีความเสี่ยงและอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพของผู้ปฏิบัติงาน ผู้รับบริการ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม ดังนั้น จึงเห็นว่า การประกอบกิจการรถเกี่ยวนวดข้าวด้วยเครื่องจักร จึงเข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ ประเภทที่ ๕ (๔) การสีข้าว นวดข้าวด้วยเครื่องจักร หรือแบ่งบรรจุข้าวด้วยวิธีใด ๆ ก็ตาม ซึ่งการควบคุมการประกอบกิจการรถเกี่ยวนวดข้าวที่มีลักษณะเป็นการให้บริการนอกสถานที่ ผู้ประกอบกิจการต้องได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนเริ่มดำเนินการ ตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ กล่าวคือ หากผู้ประกอบกิจการนำรถเกี่ยวนวดข้าว ไปให้บริการ ท้องที่ใด ผู้ประกอบกิจการต้องขอรับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ ทุกแห่งที่ไปให้บริการ เว้นแต่ ราชการส่วนท้องถิ่นนั้นจะไม่มีข้อบัญญัติของท้องถิ่นควบคุมการประกอบกิจการประเภทดังกล่าว และหากเกิดปัญหาฝุ่นละอองจากการเกี่ยวข้าวหรือ นวดข้าว หรือเสียงดังจากการทำงานของรถเกี่ยวข้าวหรือนวดข้าว ในระหว่างการประกอบกิจการนั้น อันอาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงหรือผู้ที่ต้องประสบเหตุนั้น เจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถใช้อำนาจตามมาตรา ๒๗ หรือมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

ในการจัดการเหตุรำคาญที่เกิดขึ้นได้ ทั้งนี้ การออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมต้องไม่เกินกว่าอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้งและการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๙ ด้วย

☛ การโอนและการแจ้งเลิกกิจการ มติคณะอนุกรรมการบริหารและขับเคลื่อนการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข การประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๑ วันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๑ สรุปได้ดังนี้

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ให้อำนาจเจ้าพนักงานท้องถิ่นในการพิจารณาออกใบอนุญาตการดำเนินกิจการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยที่ดำเนินการเป็นธุรกิจหรือได้รับผลประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการ ตามมาตรา ๓๙ การดำเนินกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามมาตรา ๓๓ การจัดตั้งตลาด ตามมาตรา ๓๔ การจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่เสวยอาหารที่มีพื้นที่เกินสองร้อยตารางเมตร ตามมาตรา ๓๘ การจำหน่ายสินค้า

ในที่หรือทางสาธารณะ ตามมาตรา ๔๑ และพิจารณาออกหนังสือรับรองการแจ้งการจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารและเสวยอาหารที่มีพื้นที่น้อยกว่าสองร้อยตารางเมตร ตามมาตรา ๓๘ รวมทั้งรับแจ้งการโอนและเลิกการดำเนินกิจการจากผู้ประกอบการที่มีหนังสือรับรองการแจ้ง ตามมาตรา ๕๑ สำหรับกรณีการโอนการดำเนินกิจการตามมาตรา ๑๙ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๘ และมาตรา ๔๑ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ไม่ได้บัญญัติการโอนการดำเนินกิจการให้กับบุคคลอื่นไว้แต่อย่างใด เจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงไม่มีอำนาจในการพิจารณาอนุญาตให้โอนกิจการ ดังนั้น หากผู้ประกอบการมีความประสงค์ที่จะโอนการดำเนินกิจการที่ได้รับอนุญาตให้กับบุคคลอื่นใด ผู้ประกอบการต้องแจ้งเลิกกิจการกับเจ้าพนักงานท้องถิ่นเสียก่อน หรือรอจนกว่าใบอนุญาตจะสิ้นอายุ หลังจากนั้นผู้ที่ประสงค์จะรับช่วงในการดำเนินกิจการต่อจึงจะสามารถยื่นคำขอใบอนุญาตประกอบการกับเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ โดยทางราชการส่วนท้องถิ่นจะต้องพิจารณาออกใบอนุญาตเช่นเดียวกับผู้มายื่นขอรับใบอนุญาตรายใหม่

☛ การพิจารณาออกใบอนุญาตประกอบการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข กรณีการประกอบกิจการหลายประเภทในสถานที่เดียวกัน มติคณะอนุกรรมการบริหารและขับเคลื่อนการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข การประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๑ วันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๑ และครั้งที่ ๔/๒๕๖๑ วันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๑ สรุปได้ดังนี้

หลักการพิจารณากิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ต้องพิจารณาถึงขอบเขตความหมายของกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ และประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยมีหลักในการประกอบการพิจารณา ๒ ส่วน คือ ๑) พิจารณาจากคำหรือข้อความตามตัวบทกฎหมาย โดยคณะกรรมการสาธารณสุขได้วางแนวทางไว้ เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขเป็นกฎหมายอาญาที่มีบทกำหนดโทษปรับหรือจำคุก หรือทั้งจำทั้งปรับ ดังนั้น จึงต้องตีความตัวบทกฎหมายอย่างเคร่งครัด และ ๒) พิจารณาจากลักษณะของกิจกรรมหรือการกระทำที่มีความเสี่ยงและอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อผู้ปฏิบัติงาน ลูกค้า ชุมชน หรือสิ่งแวดล้อม ในกรณีที่มีการประกอบกิจการหลายประเภทในสถานที่หรือบริเวณเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นเจ้าของเดียวกันหรือไม่ก็ตาม ถือเป็นการประกอบกิจการที่ไม่เกี่ยวเนื่องกันหรือมีกระบวนการผลิตแยกส่วนกัน ซึ่งในกรณีเช่นนี้ต้องขออนุญาตหลายใบตามประเภทหรือชนิดของผลิตภัณฑ์ที่ก่อให้เกิดผลประโยชน์ทางการค้า โดยการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ราชการส่วนท้องถิ่นควรคำนึงถึงความเป็นจริงของการประกอบกิจการแต่ละประเภทด้วยว่ากิจการประเภทใดจะก่อผลกระทบต่อชุมชนมากน้อยเพียงใด ซึ่งการกำหนดค่าธรรมเนียมในข้อบัญญัติท้องถิ่นควรคำนึงถึงประเภทและขนาดของกิจการ รวมถึงรายได้จากการประกอบกิจการนั้น ๆ เพื่อความเหมาะสมและความยุติธรรมสำหรับผู้ประกอบการ หรือในกรณีที่มีการประกอบกิจการหลายประเภทในบริเวณเดียวกันที่เข้าข่ายต้องขออนุญาตหลายใบและมีผู้ประกอบการรายเดียวกัน ราชการส่วนท้องถิ่นอาจกำหนดให้อัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตใบที่สองลดลงครึ่งหนึ่งก็ได้ ซึ่งต้องกำหนดรายละเอียดอัตราค่าธรรมเนียมไว้ในข้อบัญญัติท้องถิ่นให้ชัดเจนด้วย

➤ **แนวทางการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกรณีควบคุมสถานที่จำหน่ายอาหาร มติคณะอนุกรรมการบริหารและขับเคลื่อนการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข การประชุมครั้งที่ ๖-๒/๒๕๖๒ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๒ สรุปได้ดังนี้**

๑. การยกร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะของการประกอบกิจการ ซึ่งจะต้องนำข้อกำหนดจากกฎกระทรวงสุขลักษณะของสถานที่จำหน่ายอาหาร พ.ศ. ๒๕๖๑ ใส่เข้าไปในข้อบัญญัติท้องถิ่นทั้งหมด หากจะใส่เป็นเพียงบางหมวดหรือบางข้อนั้นไม่สามารถทำได้ เพราะจะเป็นการขัดหรือแย้งกับกฎกระทรวงฯ

๒. การยกร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นตามข้อ ๑.๑ โดยกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะของการประกอบกิจการซึ่งจะต้องนำข้อกำหนดจากกฎกระทรวงสุขลักษณะของสถานที่จำหน่ายอาหาร พ.ศ. ๒๕๖๑ ใส่เข้าไปในข้อบัญญัติท้องถิ่นทั้งหมด แต่จะเพิ่มเป็นบทเฉพาะกาลไว้ในส่วนท้ายของข้อบัญญัติท้องถิ่นดังกล่าว เพื่อยกเว้นข้อกำหนดหลักเกณฑ์ข้อใดสำหรับประเภทของอาหารหรือตามลักษณะของสถานที่จำหน่ายอาหาร หรือตามวิธีการจำหน่ายการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นในลักษณะดังกล่าวนี้ไม่สามารถทำได้ เพราะจะเป็นการขัดหรือแย้งกับกฎกระทรวงฯ

๓. การยกร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕๐(๑) กำหนดประเภทของสถานที่จำหน่ายอาหารตามประเภทของอาหารหรือตามลักษณะของสถานที่ประกอบกิจการหรือตามวิธีการจำหน่าย แล้วกำหนดหลักเกณฑ์ตามกฎกระทรวงสุขลักษณะของสถานที่จำหน่ายอาหาร พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นบางข้อให้ตรงกับข้อเท็จจริงตามประเภทของอาหารหรือตามลักษณะของสถานที่ประกอบกิจการหรือตามวิธีการจำหน่าย การออกข้อบัญญัติท้องถิ่นในลักษณะดังกล่าวนี้ไม่สามารถทำได้ เพราะจะเป็นการขัดหรือแย้งกับกฎกระทรวงฯ

ทั้งนี้ ในกรณีที่มีความจำเป็นหรือมีเหตุผลเป็นพิเศษเฉพาะท้องถิ่น ราชการส่วนท้องถิ่นอาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นขัดหรือแย้งกับที่กำหนดในกฎกระทรวงฯ ได้ แต่ต้องเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสาธารณสุข และได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขตามความในมาตรา ๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

➤ **การตราข้อบัญญัติท้องถิ่นเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการให้บริการกำจัดมูลฝอยตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐ ในกรณีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดและเทศบาลที่ประสงค์จะดำเนินการให้บริการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยให้กับเอกชนและส่วนราชการอื่น มติคณะอนุกรรมการบริหารและขับเคลื่อนการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข การประชุมครั้งที่ ๗-๒/๒๕๖๒ วันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๒ สรุปได้ดังนี้**

องค์การบริหารส่วนจังหวัดและเทศบาลเมือง สามารถอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในการให้บริการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอยและเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการให้บริการจากราชการส่วนท้องถิ่นอื่น โดยสามารถออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อเก็บค่าธรรมเนียมในการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอยโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๐(๔) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ทั้งนี้ อัตราค่าธรรมเนียมจะต้องไม่เกินอัตราที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม อย่างไรก็ตาม การดำเนินการจัดการมูลฝอยให้กับราชการส่วนท้องถิ่นอื่น ต้องดำเนินการภายใต้ข้อตกลงร่วมกัน ตามมาตรา ๑๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นอาจร่วมกับหน่วยงานรัฐหรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่น ในการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยภายใต้ข้อตกลงร่วมกัน โดยได้รับความเห็นชอบจากสภาของราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งหากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขเห็นความจำเป็นที่จะต้องกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการดำเนินการร่วมกันเพื่อประโยชน์สาธารณะโดยส่วนรวม ก็มีอำนาจกระทำได้โดยออกเป็นกฎกระทรวง ทั้งนี้ กฎกระทรวงดังกล่าวยังอยู่ในระหว่างการยกร่าง จึงยังไม่มีกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๑๘ วรรคสอง ที่มีผลบังคับใช้ ในปัจจุบัน ดังนั้น ราชการส่วนท้องถิ่นอาจปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง การทำความเข้าใจร่วมกันจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จนกว่าจะมีการออกกฎกระทรวงที่กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในเรื่องดังกล่าว

☛ การพิจารณาลักษณะการประกอบกิจการที่เป็นการค้า กรณีสถานประกอบกิจการผลิตแอสฟัลต์ติกคอนกรีตชั่วคราวที่ผลิตตามสัญญากับหน่วยงานรัฐ มติคณะอนุกรรมการบริหารและขับเคลื่อนการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข การประชุมครั้งที่ ๗-๓๖/๒๕๖๒ วันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๒ สรุปได้ดังนี้

กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพประเภทใดที่ราชการส่วนท้องถิ่นกำหนดในข้อบัญญัติท้องถิ่นว่าให้เป็นกิจการที่ต้องควบคุมในพื้นที่ของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น ผู้ประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพประเภทดังกล่าวจะต้องดำเนินการขอรับใบอนุญาตก่อนประกอบกิจการ กรณีที่ผู้ประกอบกิจการเข้ามาเช่าที่ดินภายในพื้นที่รับผิดชอบของราชการส่วนท้องถิ่นก่อตั้งฐานการผลิตชั่วคราวเพื่อผลิตแอสฟัลต์ติกคอนกรีตสำหรับการก่อสร้างตามสัญญาที่ได้ทำกับหน่วยงานรัฐ ซึ่งแม้ว่าการประกอบกิจการดังกล่าวจะไม่ได้มีการผลิตเพื่อจำหน่ายแอสฟัลต์ติกคอนกรีตโดยตรง แต่ผู้ประกอบกิจการได้รับผลประโยชน์ตอบแทนจากหน่วยงานรัฐคู่สัญญา โดยอาจอยู่ในรูปของค่าจ้างเหมาบริการ ดังนั้น จึงถือว่าเป็นการประกอบกิจการเพื่อการค้า ผู้ประกอบการจึงต้องขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพประเภทที่ ๓๓ (๔) การผสมผสมซีเมนต์ หิน ดิน ทราย วัสดุก่อสร้าง รวมทั้งการขุด ตัก ตูต โม่ บด หรือย่อย ด้วยเครื่องจักร ยกเว้นกิจการที่ได้รับใบอนุญาตใน ๓๓ (๒) จากราชการส่วนท้องถิ่นก่อน จึงจะสามารถประกอบกิจการได้

สามารถดาวน์โหลดบันทึกการตอบข้อหารือตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้ที่เว็บไซต์กองกฎหมาย กรมอนามัย <https://laws.anamai.moph.go.th/th>
หัวข้อ “ตอบข้อหารือกฎหมาย” หรือสแกนได้ที่ QR Code นี้

สื่อให้ความรู้ เช่น วิดีโอ infographic

แผนผังขั้นตอนการเข้าหาสื่อให้ความรู้ เช่น วิดีโอ infographic

สามารถศึกษารายละเอียดสื่อให้ความรู้ เช่น วิดีโอ infographic เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข
ได้ที่เว็บไซต์กองกฎหมาย กรมอนามัย <https://laws.anamai.moph.go.th/th>
หัวข้อ "วิดีโอ & สื่อมัลติมีเดีย" หรือสแกนได้ที่ QR Code นี้

[illegible]